

Gemeente Maastricht

Verordening

Individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2012

Gemeente Maastricht

+

Artikelsgewijze toelichting

versie 29 mei 2012

Ingangsdatum 1 juni 2012

Inhoud:

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN.....	4
ARTIKEL 1.1 BEGRIJSBEPALINGEN.....	4
ARTIKEL 1.2 TOEKENNING EN WEIGERING VAN VOORZIENINGEN.....	6
HOOFDSTUK 2. VORM VAN TE VERSTREKKEN INDIVIDUELE VOORZIENINGEN	8
ARTIKEL 2.1 KEUZEVRIJHEID.....	8
ARTIKEL 2.2 VOORZIENING IN NATURA	8
ARTIKEL 2.3 FINANCIËLE TEGEMOETKOMING	8
ARTIKEL 2.4 PERSOONSGEBONDEN BUDGET	8
ARTIKEL 2.5 EIGEN BIJDAGEN EN EIGEN AANDEEL	9
HOOFDSTUK 3. HULP BIJ HET HUISHOUDEN	10
ARTIKEL 3.1 VORMEN VAN HULP BIJ HET HUISHOUDEN	10
ARTIKEL 3.2 PRIMAAT VAN DE ALGEMENE HULP BIJ HET HUISHOUDEN	10
ARTIKEL 3.3 GEBRUIKELIJKE ZORG	10
ARTIKEL 3.4 GEEN LANGDURIGE NOODZAAK	11
ARTIKEL 3.5 OMVANG VAN HULP BIJ HET HUISHOUDEN ‘IN NATURA’	11
ARTIKEL 3.6 OMVANG VAN HET PERSOONSGEBONDEN BUDGET HULP BIJ HET HUISHOUDEN	11
ARTIKEL 3.7 BEGRENZING RECHT OP HULP BIJ HET HUISHOUDEN	11
HOOFDSTUK 4. WOONVOORZIENINGEN.....	12
ARTIKEL 4.1 VORMEN VAN WOONVOORZIENINGEN	12
ARTIKEL 4.2 SOORTEN INDIVIDUELE WOONVOORZIENINGEN	12
ARTIKEL 4.3 PRIMAAT VAN DE VERHUIZING, UITRAASRUIMTE EN ANDERE VOORWAARDEN.....	13
ARTIKEL 4.4 DE LOSSE WOONUNIT.....	14
ARTIKEL 4.5 UITSLUITINGEN	15
ARTIKEL 4.6 HOOFDVERBLIJF EN BEZOEKBAAR MAKEN WONING	15
ARTIKEL 4.7 AANVULLENDE BEGRENZING RECHT OP WOONVOORZIENINGEN.....	15
ARTIKEL 4.8 KOSTEN IN VERBAND MET ONDERHOUD, KEURING EN REPARATIE	16
ARTIKEL 4.9 GEREEDMELDING, VASTSTELLING EN UITBETALING	17
ARTIKEL 4.10 TERUGBETALING BIJ VERKOOP.....	17
ARTIKEL 4.11 VRIJMAKEN VAN BESTAANDE AANGEPASTE WOONRUIMTE	17
ARTIKEL 4.12 VOORZIENING VOOR TIJDELIJKE HUISVESTING	18
ARTIKEL 4.13 VOORZIENING VOOR HUURDERVING.....	18
ARTIKEL 4.14 AANPASSING VAN WOONWAGENS	18
ARTIKEL 4.15 AANPASSING VAN WOONSCHEPEN.....	18
HOOFDSTUK 5. HET ZICH LOKAAL VERPLAATSEN PER VERVOERMIDDEL.....	19
ARTIKEL 5.1 VORMEN VAN VERVOERSVOORZIENINGEN	19
ARTIKEL 5.2 HET PRIMAAT VAN HET COLLECTIEF AANVULLEND VERVOER	19
ARTIKEL 5.3 AFSTEMMING OP DE BEHOEFTE	20
HOOFDSTUK 6. VERPLAATSEN IN EN ROND DE WONING	21
ARTIKEL 6.1 VORMEN VAN ROLSTOELVOORZIENINGEN	21

ARTIKEL 6.2	PRIMAAT ALGEMENE ROLSTOELVOORZIENING BIJ INCIDENTEEL ROLSTOELGEBRUIK EN SPORTROLSTOEL.....	21
ARTIKEL 6.3	AANSPRAAK OP ROLSTOELVOORZIENINGEN VOOR BEWONERS VAN AWBZ-INSTELLINGEN	21
HOOFDSTUK 7.	HET VERKRIJGEN VAN VOORZIENINGEN EN HET MOTIVEREN VAN BESLUITEN	22
ARTIKEL 7.1	AANVRAAGPROCEDURE	22
ARTIKEL 7.2	RELATIE MET DE ALGEMENE WET BIJZONDERE ZIEKTEKOSTEN	22
ARTIKEL 7.3	INLICHTINGEN, ONDERZOEK, ADVIES EN BESCHIKKING	22
ARTIKEL 7.4	ALLEENRECHT EXTERNE ADVISERING	23
ARTIKEL 7.5	SAMENHANGENDE AFSTEMMING	23
ARTIKEL 7.6	WIJZIGINGEN IN DE SITUATIE.....	23
ARTIKEL 7.7	HERONDERZOEK.....	23
ARTIKEL 7.8	INTREKKING VAN EEN VOORZIENING	23
ARTIKEL 7.9	TERUGVORDERING	24
HOOFDSTUK 8.	SLOTBEPALINGEN.....	25
ARTIKEL 8.1	HARDHEIDSCLAUSULE	25
ARTIKEL 8.1 A	REGELING TEGEMOETKOMING INKOMENSGRENZEN	25
ARTIKEL 8.2	BESLISSING COLLEGE IN GEVALLEN WAARIN DE VERORDENING NIET VOORZIET	25
ARTIKEL 8.3	INDEXERING	25
ARTIKEL 8.4	EVALUATIE	25
ARTIKEL 8.5	INWERKINGTREDING	25
ARTIKEL 8.6	CITEERTITEL	26

De raad van de gemeente Maastricht, gelezen het voorstel van het college van 24 april 2012 (korr.no.) gelet op artikel 5 van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Stb. 2006-351) en gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

overwegende dat het noodzakelijk is het verlenen van voorzieningen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning bij verordening te regelen;

besluit vast te stellen de volgende Verordening individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2012 Gemeente Maastricht.

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

1. In deze verordening en de daarop gebaseerde nadere regelgeving wordt verstaan onder:
  - a. *wet*: Wet maatschappelijke ondersteuning;
  - b. *besluit nadere regels*: Besluit nadere regels individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2012 Gemeente Maastricht, of zoals nadien gewijzigd;
  - c. *college*: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht;
  - d. *compensatieplicht*: De plicht van het College aan personen met een beperking, een chronisch psychisch of een psychosociaal probleem voorzieningen te bieden ter compensatie van hun beperkingen op het gebied van zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie teneinde hen in staat te stellen een huishouden te voeren, zich te verplaatsen in en om de woning, zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel en medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan. Daarbij legt artikel 4 van de Wet het College de plicht op om een resultaat te bereiken dat als compensatie mag gelden en dat in het individuele geval maatwerk is;
  - e. *hulp bij het huishouden*: een voorziening ter ondersteuning bij of ter overname van activiteiten op het gebied van het verzorgen van het huishouden van een persoon dan wel de leefeenheid waartoe een persoon behoort;
  - f. *rolstoelvoorziening*: voorziening die de ondersteuningsbehoevende in staat stelt zich in en om de woning te verplaatsen en waarvan het rijden de primaire functie is;
  - g. *woonvoorziening*: voorziening, niet zijnde hulp bij het huishouden of een rolstoelvoorziening, die de ondersteuningsbehoevende in staat stelt tot het normale gebruik van de woning;
  - h. *vervoersvoorziening*: voorziening die de ondersteuningsbehoevende in staat stelt zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel;
  - i. *persoon met beperkingen, ondersteuningsbehoevende*: een persoon die ten gevolge van ziekte of gebrek, inclusief verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking, een chronisch psychisch of een psychosociale probleem, aantoonbare beperkingen ondervindt bij het uitvoeren van activiteiten op het gebied van het voeren van het huishouden, bij het normale gebruik van de woning, bij het verplaatsen in en om de woning, bij het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel of bij het ontmoeten van medemensen en het op basis daarvan aangaan van sociale verbanden;
  - j. *mantelzorger*: een persoon die mantelzorg verleent als bedoeld in artikel 1, lid 1, onder b. van de wet;
  - k. *zelfredzaamheid*: het lichamelijk, verstandelijk, geestelijk of financiële vermogen om voorzieningen te treffen die deelname aan het normale maatschappelijke verkeer mogelijk maken;

- l. *maatschappelijke participatie*: normale deelname aan het maatschappelijke verkeer, te weten het voeren van een huishouden, het normale gebruik van de woning, het zich in en om de woning verplaatsen, het zich zodanig verplaatsen dat aansluiting wordt gevonden bij regionale, bovenregionale en landelijke vervoerssystemen, het ontmoeten van andere mensen en het aangaan en onderhouden van sociale verbanden om op die manier deel te nemen aan het lokale maatschappelijke leven;
- m. *algemene voorziening*: een voorziening die wordt geleverd op basis van directe beschikbaarheid, een beperkte toegangsbeoordeling en die een snelle, regelarme en compenserende oplossing biedt voor de beperkingen die een persoon ondervindt;
- n. *individuele voorziening*: een voorziening die individueel wordt aangeboden indien een algemene voorziening geen compenserende oplossing biedt;
- o. *eigen bijdrage*: een bij de verlening van een voorziening in natura of in de vorm van een persoonsgebonden budget voor rekening van de rechthebbende komende financiële bijdrage, waarop de regels van het Besluit maatschappelijke ondersteuning van toepassing zijn;
- p. *eigen aandeel*: een bij de verlening van een financiële tegemoetkoming voor rekening van de rechthebbende komend aandeel in de kosten, waarop de regels van het Besluit maatschappelijke ondersteuning van toepassing zijn;
- q. *voorziening in natura*: een voorziening die in eigendom, in bruikleen, in huur of in de vorm van persoonlijke dienstverlening wordt verstrekt;
- r. *persoonsgebonden budget*: een geldbedrag, zoals bedoeld in artikel 6 en 6 a van de wet, waarmee de ondersteuningsbehoevende een of meer aan hem te verlenen voorzieningen kan verwerven en waarop de in deze verordening en het Besluit maatschappelijke ondersteuning te stellen regels van toepassing zijn;
- s. *financiële tegemoetkoming*: een tegemoetkoming in de kosten van een voorziening welke kan worden afgestemd op het inkomen van de ondersteuningsbehoevende;
- t. *algemeen gebruikelijk*: naar geldende maatschappelijke normen tot het gangbare gebruiks- dan wel bestedingspatroon van een persoon als de aanvrager behorend;
- u. *meerkosten*: kosten van een mogelijk krachtens de wet te verlenen voorziening, voorzover dit deel van de kosten uitgaat boven voor die persoon als algemeen gebruikelijk te beschouwen kosten van een dergelijke voorziening;
- v. *normbedrag*: een forfaitaire of gemaximeerde vergoeding;
- w. *vervallen per 1 juni 2012*;
- x. *huisgenoot*: iedere meerderjarige met wie de aanvrager duurzaam gemeenschappelijk een woning bewoont;
- y. *budgethouder*: een persoon, dan wel diens wettelijke vertegenwoordiger, aan wie ingevolge deze verordening een persoonsgebonden budget is toegekend en die aan het college verantwoording over de besteding van het persoonsgebonden budget verschuldigd is;
- z. *budgetperiode*: periode waarvoor een persoonsgebonden budget wordt verleend;
- aa. *norminkomen*: de gebruteerde normen, genoemd in paragraaf 3.2 van de Wet werk en bijstand, omgerekend tot een bedrag per kalenderjaar, waarbij deze normen voor een belanghebbende van 21 jaar of ouder doch jonger dan 65 jaar die een alleenstaande of een alleenstaande ouder is, en die niet in een inrichting verblijft, eerst zijn verhoogd met de toeslag, genoemd in artikel 25 lid 2 van de Wet werk en bijstand, en de normen van een alleenstaande of gehuwde, die in een inrichting verblijft, eerst zijn verhoogd met de bedragen, genoemd in artikel 23 lid 2 van de Wet werk en bijstand;
- bb. *inkomen*: het inkomen zoals bedoeld in artikel 4.2 Besluit maatschappelijke ondersteuning;
- cc. *hoofdverblijf*: de woonruimte, bestemd en geschikt voor permanente bewoning, waar de aanvrager zijn vaste woon- en verblijfplaats heeft en op welk adres de aanvrager in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens staat ingeschreven, dan wel zal staan ingeschreven, dan wel het feitelijk woonadres indien het een aanvrager met een briefadres is;

-
- dd. *woonplaats*: woonplaats als bedoeld in artikel 10 lid 1 en artikel 11 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek;
  - ee. *gemeenschappelijke ruimte*: gedeelte(n) van een woongebouw, niet behorende tot de onderscheiden woningen, bestemd en noodzakelijk om de woning van de aanvrager vanaf de toegang van het woongebouw te bereiken en ruimten die onder het woongebouw vallen en waarvan de aanvrager gebruik moet kunnen maken;
  - ff. *woonwagen*: een voor bewoning bestemd gebouw dat is geplaatst op een standplaats en dat in zijn geheel of in delen kan worden verplaatst;
  - gg. *standplaats*: een kavel binnen de gemeente Maastricht, bestemd voor het plaatsen van een woonwagen, waarop voorzieningen aanwezig zijn die op het leidingnet van de openbare nutsbedrijven, andere instellingen of van gemeenten kunnen worden aangesloten;
  - hh. *woonschip*: elk vaartuig dat uitsluitend of in hoofdzaak wordt gebezigd als, of te oordelen naar zijn constructie of inrichting uitsluitend of in hoofdzaak bestemd is tot dag- of nachtverblijf van een of meer personen;
  - ii. *ligplaats*: een door de gemeente aangewezen ligplaats welke door een woonschip wordt ingenomen.
  - jj. *psychosociaal probleem*: een situatie van verlies van zelfstandigheid en, met name, een gebrek aan deelname aan het maatschappelijk verkeer, veroorzaakt door problemen die iemand heeft in zijn relatie met anderen, met zijn sociale omgeving;
  - kk. *vervallen per 1 juni 2012*.
2. Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de wet en de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 1.2 Toekenning en weigering van voorzieningen

1. Een voorziening kan slechts worden toegekend voor zover:
- a. deze langdurig noodzakelijk is om de beperkingen op het gebied van het voeren van het huishouden, het verplaatsen in en om de woning, het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel en bij het ontmoeten van medemensen en op basis daarvan sociale verbanden aangaan, op te heffen of te verminderen;
  - b. deze, naar objectieve maatstaven gemeten, als de goedkoopst compenserende voorziening kan worden aangemerkt;
  - c. deze in overwegende mate op het individu is gericht.
2. Geen voorziening wordt toegekend:
- a. indien niet is voldaan aan de voorwaarden of verplichtingen gesteld bij of krachtens de wet;
  - b. indien de voorziening voor een persoon als de aanvrager algemeen gebruikelijk is, dan wel voor zover in de voorziening een algemeen gebruikelijke component geacht wordt te zijn inbegrepen;
  - c. indien de aanvrager niet woonachtig is in de gemeente Maastricht;

-
- d. *vervallen per 1 januari 2010;*
- e. voor zover de aangevraagde voorziening(en) betrekking heeft op een hoger niveau dan het uitrustingsniveau voor sociale woningbouw;
- f. voor zover er aan de zijde van de aanvrager geen sprake is van aantoonbare meerkosten in vergelijking met de situatie voorafgaand aan het optreden van de beperkingen waarvoor de voorziening wordt aangevraagd;
- g. indien een voorziening niet noodzakelijk is vanwege redelijkerwijs van de aanvrager zelf of van anderen in diens omgeving, zoals familieleden of huisgenoten, te vergen medewerking aan oplossing voor het zich voordoende probleem;
- h. voor zover de aanvraag betrekking heeft op kosten die de aanvrager voorafgaand aan het moment van beschikken heeft gemaakt, tenzij hiervoor schriftelijk toestemming is verleend door het college;
- i. indien een voorziening als die waarop de aanvraag betrekking heeft reeds eerder krachtens de wet, dan wel krachtens de Wet voorzieningen gehandicapten is verstrekt en de normale afschrijvingstermijn van de voorziening nog niet is verstreken, tenzij de eerder vergoede of verstrekte voorziening verloren is gegaan als gevolg van omstandigheden die niet aan de aanvrager zijn toe te rekenen;
- j. voor zover op grond van enige andere wettelijke regeling of enige privaatrechtelijke overeenkomst of verbintenis aanspraak op de voorziening kan of kon worden gemaakt, dan wel voor zover met betrekking tot de problematiek die in het gegeven geval aanleiding geeft voor de noodzaak tot ondersteuning een voorziening als bedoeld in artikel 2 van de wet of een verbintenis uit de wet bestaat;
- k. indien, zo het gaat om een financiële tegemoetkoming of een persoonsgebonden budget, in de financiering van het niet door de financiële tegemoetkoming of het persoonsgebonden budget bestreken deel van de kosten niet is, of kan worden voorzien;
- l. *vervallen per 1 juni 2012.*
3. Het college kan met betrekking tot het gestelde in lid 2 nadere regels vaststellen in het Besluit nadere regels.

HOOFDSTUK 2. VORM VAN TE VERSTREKKEN INDIVIDUELE VOORZIENINGEN

Artikel 2.1 Keuzevrijheid

1. Een individuele voorziening kan, met inachtneming van het bepaalde in artikel 6 van de wet, verstrekt worden
  - a. in natura;
  - b. als financiële tegemoetkoming;
  - c. als persoonsgebonden budget.
2. Het college stelt vast in welke situaties de bij wet verplichte keuzemogelijkheid tussen een voorziening in natura en een persoonsgebonden budget niet wordt geboden aan de hand van de in het Besluit nadere regels neergelegde criteria.

Artikel 2.2 Voorziening in natura

Indien een voorziening in natura wordt verstrekt is de bruikleenovereenkomst, huurovereenkomst of dienstverleningsovereenkomst tussen de leverancier en de aanvrager van toepassing, tenzij deze voorziening in eigendom wordt verstrekt.

Artikel 2.3 Financiële tegemoetkoming

Bij verstrekking van een financiële tegemoetkoming zijn de voorwaarden zoals genoemd in het Besluit nadere regels van toepassing.

Artikel 2.4 Persoonsgebonden budget

1. Op het persoonsgebonden budget zoals genoemd in artikel 6 lid 1 en 6 a van de wet, zijn de volgende voorwaarden van toepassing:
  - a. een persoonsgebonden budget wordt alleen verstrekt ten aanzien van individuele voorzieningen;
  - b. de omvang van het persoonsgebonden budget wordt bepaald aan de hand van de tegenwaarde van de in de betreffende situatie goedkoopst compenserende te verstrekken voorziening in natura, indien nodig aangevuld met een vergoeding voor instandhoudingskosten en/of administratieve ondersteuningskosten, en wordt vastgelegd in het Besluit nadere regels;
  - c. de wijze waarop het persoonsgebonden budget wordt vastgesteld, wordt door het college vastgelegd in het Besluit nadere regels;

-
- d. op het persoonsgebonden budget is de overeenkomst die is vastgelegd in het Besluit nadere regels van toepassing.
  2. De toekenning van het te verstrekken persoonsgebonden budget, de omvang, de looptijd ervan en de verplichtingen worden bij beschikking vastgesteld.
  3. Bij de beschikking wordt een programma van eisen verstrekt waarin aangegeven is aan welke vereisten de met het persoonsgebonden budget te verwerven voorziening dient te voldoen.
  4. Na het nemen van de beschikking wordt het persoonsgebonden budget ter beschikking gesteld door storting op de rekening van de aanvrager, tenzij hiertegen overwegende bezwaren bestaan, waarbij het Besluit nadere regels aanvullende voorwaarden stelt ten aanzien van doorbetaling aan derde(n).
  5. Het college gaat steekproefsgewijs na of het verstrekte persoonsgebonden budget besteed is aan het doel waarvoor het verstrekt is. De budgethouder is verplicht de daarvoor noodzakelijke stukken, zoals genoemd in het Besluit nadere regels, op verzoek van het college per omgaande te verstrekken.
  6. Na ontvangst van de in het vorige lid genoemde bescheiden wordt door het college beoordeeld of er aanleiding bestaat het persoonsgebonden budget geheel of ten dele terug te vorderen of te verrekenen.

Artikel 2.5 Eigen bijdragen en eigen aandeel

Bij het verstrekken van individuele voorzieningen op grond van de wet kan het college bepalen dat de aanvrager een eigen bijdrage verschuldigd is en dat de financiële tegemoetkoming afgestemd kan worden op het inkomen, conform hetgeen hierover gesteld is in het Besluit maatschappelijke ondersteuning en het Besluit nadere regels, en de Regeling Tegemoetkoming Inkomensgrenzen..

HOOFDSTUK 3. HULP BIJ HET HUISHOUDEN

Artikel 3.1 Vormen van hulp bij het huishouden

1. De door het college ter compensatie van beperkingen bij het voeren van een huishouden te verstrekken voorziening kan bestaan uit:
  - a. een algemene voorziening waaronder algemene hulp bij het huishouden;
  - b. hulp bij het huishouden in natura;
  - c. een persoonsgebonden budget te besteden aan hulp bij het huishouden.
2. Het college kan nadere regels opstellen in het Besluit nadere regels ten aanzien van de in het eerste lid genoemde onderdelen a. tot en met c.

Artikel 3.2 Primaat van de algemene hulp bij het huishouden

1. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder g. onderdeel 4, 5 en 6 van de wet kan voor de in artikel 3.1, lid 1 onder a. vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht indien:
  - a. aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek: of
  - b. problemen bij het uitvoeren van de mantelzorg,

het zelf uitvoeren van een of meer huishoudelijke taken onmogelijk maken en de algemene hulp bij het huishouden dit snel en adequaat kan oplossen.
2. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder g, onderdeel 4, 5 en 6 van de wet kan voor de in artikel 3.1, lid 1 onder b. en c. vermelde voorzieningen in aanmerking worden gebracht indien:
  - a. aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek of
  - b. problemen bij het uitvoeren van de mantelzorg,

het zelf uitvoeren van een of meer huishoudelijke taken onmogelijk maken en de in het eerste lid genoemde voorziening een onvoldoende oplossing biedt of niet beschikbaar is.

Artikel 3.3 Gebruikelijke zorg

In afwijking van het gestelde in artikel 3.2 komt een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder g., onderdeel 4, 5 en 6 van de wet niet in aanmerking voor hulp bij het huishouden als tot de leefeenheid waar deze persoon deel van uitmaakt een of meer huisgenoten behoren die wel in staat zijn het huishoudelijk werk te verrichten.

Artikel 3.4   Geen langdurige noodzaak

In afwijking van artikel 1.2, lid 1 onder a. kan het college hulp bij het huishouden verstrekken indien er geen langdurige noodzaak is.

Artikel 3.5   Omvang van hulp bij het huishouden 'in natura'

1. De omvang van de voorziening hulp bij het huishouden 'in natura' wordt uitgedrukt in klassen, waarbij de volgende klassen met de daarbij behorende uren en minuten kunnen worden toegekend:

Klasse 1: 0 tot en met 1,9 uur per week;
Klasse 2 : 2 tot en met 3,9 uur per week;
Klasse 3: 4 tot en met 6,9 uur per week;
Klasse 4: 7 tot en met 9,9 uur per week;
Klasse 5: 10 tot en met 12,9 uur per week;
Klasse 6: 13 tot en met 15,9 uur per week.

2. Indien het aantal toegekende uren het maximum van klasse 6 overstijgt, kunnen additionele uren worden toegekend.

Artikel 3.6   Omvang van het persoonsgebonden budget hulp bij het huishouden

De omvang van het persoonsgebonden budget hulp bij het huishouden wordt uitgedrukt in uren en minuten. De bedragen die per tijdseenheid van een uur worden verstrekt in de vorm van een persoonsgebonden budget voor hulp bij het huishouden worden door het college vastgesteld en opgenomen in het Besluit nadere regels.

Artikel 3.7   Begrenzing recht op hulp bij het huishouden

Vervallen per 1 juni 2012.

HOOFDSTUK 4. WOONVOORZIENINGEN

Artikel 4.1 Vormen van woonvoorzieningen

1. De door het college, ter compensatie van beperkingen bij het voeren van een huishouden, te verstrekken woonvoorziening kan bestaan uit:
  - a. een algemene woonvoorziening;
  - b. een woonvoorziening in natura;
  - c. een persoonsgebonden budget te besteden aan een woonvoorziening;
  - d. een financiële tegemoetkoming in de kosten van een woonvoorziening.
2. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder g. onderdeel 5 en 6 van de wet kan voor de in lid 1, onder a. vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht indien aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek een aanpassing aan de woning noodzakelijk maken en de algemene woonvoorziening dit snel en adequaat kan oplossen.
3. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder g. onderdeel 5 en 6 van de wet kan voor de in lid 1, onder b, c, d. vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht indien aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek een aanpassing aan de woning noodzakelijk maken, en de in het lid 2 genoemde oplossing niet beschikbaar is of niet of onvoldoende tot een snelle en compenserende oplossing leidt.
4. De in lid 2 en 3 genoemde beperkingen staan in een direct oorzakelijk verband met de bouwkundige of woontechnische staat van de woning zelf, waaronder begrepen de toegankelijkheid van de woning.

Artikel 4.2 Soorten individuele woonvoorzieningen

1. De in artikel 4.1, lid 1 onder b, c en d. genoemde voorzieningen kunnen, met inachtneming van het bepaalde in artikel 6 van de wet, bestaan uit:
  - a. een voorziening in de verhuis- en (her)inrichtingskosten, te verlenen aan de hoofdbewoner van de woonruimte;
  - b. een voorziening in de kosten van een bouwkundige of woontechnische woonvoorziening, te verlenen aan de eigenaar van de woonruimte;
  - c. een voorziening in de kosten van een niet-bouwkundige of niet-woontechnische woonvoorziening, te verlenen aan de hoofdbewoner van de woonruimte, voor zover niet anders is overeengekomen tussen hoofdbewoner en eigenaar;
  - d. een voorziening in de kosten van onderhoud, keuring en reparatie, te verlenen aan de hoofdbewoner van de woonruimte, voor zover niet anders is overeengekomen tussen hoofdbewoner en eigenaar;
  - e. een voorziening ten behoeve van tijdelijke huisvesting, te verlenen aan de hoofdbewoner of de eigenaar van de tijdelijke huisvesting;

- f. een voorziening voor huurderiving, te verlenen aan de eigenaar van de woonruimte;
  - g. een voorziening ten behoeve van een uitruimte, te verlenen aan de eigenaar van de woonruimte.
2. Het college kan nadere regels opstellen in het Besluit nadere regels ten aanzien van de in het eerste lid genoemde onderdelen a. tot en met g.

Artikel 4.3 Primaat van de verhuizing, uitruimte en andere voorwaarden

1. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder g. onderdeel 5 en 6 van de wet kan voor een voorziening als bedoeld in artikel 4.2, lid 1 onder a., zonedig in combinatie met andere in artikel 4.2 genoemde voorzieningen, in aanmerking worden gebracht indien aantoonbare beperkingen als gevolg van ziekte of gebrek het normale gebruik van de woning belemmeren en verhuizing naar een andere zelfstandige woonruimte de goedkoopst compenserende oplossing biedt.
2. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder g. onderdeel 5 en 6 van de wet kan voor een voorziening als bedoeld in artikel 4.2, lid 1 onder b. in aanmerking worden gebracht indien aantoonbare beperkingen als gevolg van ziekte of gebrek het normale gebruik van de woning belemmeren en de in het eerste lid genoemde voorziening niet mogelijk is of niet de goedkoopst compenserende voorziening is.
3. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder g. onderdeel 5 en 6 van de wet kan voor een voorziening als bedoeld in artikel 4.2, lid 1 onder c. in aanmerking worden gebracht indien aantoonbare beperkingen als gevolg van ziekte of gebrek het normale gebruik van de woning belemmeren en de in het eerste lid genoemde voorziening niet mogelijk is of niet de goedkoopst compenserende voorziening is.
4. Indien de persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder g. onderdeel 5 en 6 van de wet voor een onder lid 3 bedoelde woonvoorziening in aanmerking wordt gebracht indien het klachten betreft in verband met luchtwegallergieën/CARA/COPD, dan:
  - a. komt enkel de slaapkamer in de huidige woonsituatie van de hiervoor genoemde persoon voor sanering in aanmerking;
  - b. indien de hiervoor genoemde persoon jonger is dan 4 jaar, komt eveneens de woonkamer in de huidige woonsituatie voor sanering in aanmerking.
5. Het college verleent slechts een woonvoorziening ten behoeve van onderhoud, keuring en reparatie als bedoeld in artikel 4.2, lid 1 onder d. indien:
  - a. de woonvoorziening in het kader van deze wet, dan wel de wet voorzieningen gehandicapten, dan wel de Regeling Geldelijke Steun Huisvesting Gehandicapten of het Besluit Geldelijke Steun Huisvesting Gehandicapten is verleend;
  - b. de betreffende woonvoorziening is opgenomen in het Besluit nadere regels;

-
- c. de ondersteuningsbehoevende ten tijde van het onderhoud, keuring en reparatie de woonruimte als hoofdverblijf heeft en bewoont;
  - d. de gemaakte kosten binnen een jaar na betaling bij de gemeente worden gedeclareerd.
6. Het college kan voor de duur van maximaal zes maanden een voorziening genoemd in artikel 4.2, lid 1 onder e. verlenen onder de volgende voorwaarden:
- a. Indien een ondersteuningsbehoevende in verband met aanpassing van zijn huidige of een nog te betrekken woning moet voorzien in noodzakelijke tijdelijke huisvesting en de kosten voor deze huisvesting noodzakelijk zijn.
  - b. De voorziening genoemd in artikel 4.2, lid 1 onder e. kan per maand het bedrag genoemd in artikel 13 lid 1 onder a. van de Wet op de huurtoeslag niet te boven gaan.
7. Het college kan voor de duur van maximaal zes maanden een voorziening genoemd in artikel 4.2, lid 1 onder f. verlenen aan de eigenaar van een woning teneinde deze woning ter beschikking of opnieuw ter beschikking van een ondersteuningsbehoevende te laten komen en onder de volgende voorwaarden:
- a. Het college kan geen voorziening genoemd in artikel 4.2, lid 1 onder f. verlenen over de eerste maand van huurderiving.
  - b. De voorziening genoemd in artikel 4.2, lid 1 onder f., kan per maand het bedrag genoemd in artikel 13 lid 1 onderdeel a van de Wet op de huurtoeslag niet te boven gaan.
8. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder g. onderdeel 5 en 6 van de wet kan voor een voorziening als bedoeld in artikel 4.2, lid 1, onder g. in aanmerking worden gebracht indien sprake is van een op basis van aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek aanwezige gedragsstoornis met ernstig ontreemd gedrag tot gevolg, waarbij alleen het zich kunnen afzonderen kan leiden tot een situatie waarin deze persoon tot rust kan komen en de in het eerste lid genoemde voorziening niet mogelijk is of niet de goedkoopst compenserende voorziening is.

Artikel 4.4 De losse woonunit

1. Indien een bouwkundige woonvoorziening als bedoeld in artikel 4.2, lid 1 onder b. bestaat uit een aanbouw aan of een aanzienlijke verbouwing van een woning, kan het college een herplaatsbare losse woonunit in natura verstrekken, dan wel een financiële tegemoetkoming of persoonsgebonden budget in de huur van een herplaatsbare woonunit, tenzij hiertegen bezwaren van overwegende aard bestaan.
2. Het college kan ten aanzien van het gestelde in lid 1 nadere regels opstellen in het Besluit nadere regels

---

Artikel 4.5 Uitsluitingen

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn niet van toepassing op:

- a. het treffen van voorzieningen aan hotels/pensions, trekkerswoonwagens, kloosters, tweede woningen, vakantiewoningen, recreatiewoningen en bij kamerverhuur;
- b. het treffen van voorzieningen in woongebouwen, die specifiek gericht zijn op mensen met beperkingen en waarvan verwacht mag worden dat reeds de gevraagde voorzieningen zijn getroffen, of dat ter zake van een voorziening onmiskenbaar niet wordt voldaan aan de voor een dergelijk woongebouw op grond van wettelijke voorschriften, algemeen aanvaarde regels of contractuele bepalingen geldende vereisten en aannemelijk is dat de aangevraagde voorziening bij het wel voldoen aan die vereisten niet nodig zou zijn.

Artikel 4.6 Hoofdverblijf en bezoekbaar maken woning

1. Een woonvoorziening wordt slechts verleend indien de aanvrager zijn hoofdverblijf heeft of zal hebben in de woonruimte waaraan de voorziening wordt getroffen.
2. In afwijking van het gestelde in het eerste lid kan een woonvoorziening als bedoeld in dit hoofdstuk getroffen worden voor het bezoekbaar maken van één woonruimte indien de aanvrager zijn hoofdverblijf heeft in een op grond van artikel 5 van de Wet toelating zorginstellingen erkende instelling.
3. Onder bezoekbaar maken wordt uitsluitend verstaan het middels een woonvoorziening bewerkstelligen dat de aanvrager de woonruimte, de woonkamer en een toilet kan bereiken.
4. De aanvraag voor het bezoekbaar maken wordt ingediend in de gemeente waar de aan te passen woning staat.
5. De woonvoorziening betreft slechts het bezoekbaar maken van de in het tweede lid bedoelde woonruimte en kan het in het Besluit nadere regels bepaalde maximumbedrag niet te boven gaan.

Artikel 4.7 Aanvullende begrenzing recht op woonvoorzieningen

De aanvraag voor een woonvoorziening als bedoeld in dit hoofdstuk wordt geweigerd indien:

- a. de noodzaak tot het treffen van de woonvoorziening het gevolg is van een verhuizing waartoe op grond van belemmeringen bij het normale gebruik van de woning ten gevolg van ziekte of gebrek geen aanleiding bestond en er geen andere belangrijke reden aanwezig was;
- b. de aanvrager niet is verhuisd naar de voor zijn of haar beperkingen op dat moment beschikbare meest geschikte woning, tenzij voor de verhuizing dan wel de acceptatie van de nieuwe woning van tevoren schriftelijk toestemming is verleend door het college;
- c. behoudens het gestelde in artikel 4.5, deze betrekking heeft op voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten anders dan:
  - het aanbrengen van automatische deuropeners,

- het aanleggen van een hellingbaan van de openbare weg naar de toegang van het gebouw waarvan de woonruimte van de ondersteuningsbehoevende deel uitmaakt en voorts onder voorwaarde dat de woningen in het woongebouw te bereiken zijn met een rolstoel,
  - het aanbrengen van een extra trapleuning,
  - het verbreden van toegangsdeuren,
  - drempelhulpen of vlonders,
  - een opstelplaats voor een rolstoel bij de toegangsdeur van het woongebouw,
  - een stalling voor de scootmobiel.
- d. de woonvoorziening aangevraagd wordt op een moment dat op basis van leeftijd, gezinssituatie of woonsituatie te voorzien was dat deze voorziening noodzakelijk zou zijn en daarmee geen sprake is van een onverwacht intredende noodzaak;
- e. de aanvrager voor het eerst zelfstandig gaat wonen uitsluitend voor zover de aanvraag een voorziening als bedoeld in artikel 4.2 lid 1 onder a. betreft, verhuisd is vanuit of naar een woonruimte die niet geschikt is het gehele jaar door bewoond te worden, verhuisd is naar een AWBZ-instelling of een andere instelling gericht op het verstrekken van zorg, of er in de verlaten woonruimte geen problemen met het normale gebruik van de woning zijn ondervonden;
- f. reeds een begin is gemaakt met de werkzaamheden waarop de aanvraag betrekking heeft voordat hiertoe een beschikking is afgegeven, tenzij daarvoor tevoren schriftelijk toestemming is verleend door het college;
- g. de door het college aangewezen personen toegang wordt geweigerd tot de woonruimte waar de woonvoorziening is, of wordt gerealiseerd, dan wel zal worden gerealiseerd. Aan de in dit lid genoemde personen dient tevens inzage te worden geboden in bescheiden en tekeningen welke betrekking hebben op de woonvoorziening en hun wordt de gelegenheid geboden tot het controleren van de woonvoorziening;
- h. de kosten van de voorziening gelijk zijn aan of meer bedragen dan het maximumbedrag dat opgenomen is in het Besluit nadere regels;
- i. de ondervonden problemen bij het normale gebruik van de woning voortvloeien uit de aard van de in de woning gebruikte materialen;
- j. het een voorziening betreft die bij nieuwbouw of renovatie zonder noemenswaardige meerkosten kan of kon worden meegenomen;
- k. vervallen per 1 juni 2012.
- l. vervallen per 1 juni 2012;
- m. vervallen per 1 juni 2012.

Artikel 4.8 Kosten in verband met onderhoud, keuring en reparatie

Vervallen per 1 januari 2010.

Artikel 4.9   Gereedmelding, vaststelling en uitbetaling

Indien een woonvoorziening zoals genoemd in artikel 4.2, lid 1 onder b. dan wel g. is verleend, dan geldt dat:

1. Terstond na de voltooiing van de werkzaamheden doch uiterlijk binnen 12 maanden na het afgeven van de beschikking waarin de woonvoorziening wordt verleend, verklaart diegene aan wie de woonvoorziening is toegekend, aan het college dat de bedoelde werkzaamheden zijn voltooid.
2. De gereedmelding als bedoeld in het eerste lid is tevens een verzoek om vaststelling en uitbetaling van de voorziening.
3. De gereedmelding bedoeld in het eerste lid gaat vergezeld van een verklaring dat bij het treffen van de voorzieningen is voldaan aan de voorwaarden waaronder de woonvoorziening is verleend.
4. Degene aan wie de woonvoorziening wordt verleend dient gedurende een periode van vijf jaar alle rekeningen en betalingsbewijzen met betrekking tot de werkzaamheden ter controle beschikbaar te houden.

Artikel 4.10   Terugbetaling bij verkoop

1. De woningeigenaar die een voorziening genoemd in artikel 4.2, lid 1 onder b., heeft ontvangen waarvan het bedrag hoger is dan het bedrag zoals genoemd in het Besluit nadere regels en die binnen een periode van 10 jaar na de datum van gereedmelding van de werkzaamheden de woning vervreemdt, wordt gehouden de gemeente een deel van de voorziening terug te betalen.
2. De hoogte van het terug te betalen bedrag als bedoeld in lid 1 is gelijk aan het bedrag van de voorziening, exclusief de kosten die voor rekening van de eigenaar van de woonruimte zijn gekomen, verminderd met 10 procent per jaar.
3. Lid 1 is niet van toepassing indien de woning wordt verkocht aan de ondersteuningsbehoevende ten behoeve van wie de voorziening is verleend of een andere ondersteuningsbehoevende aan wie op grond van deze verordening een vergelijkbare voorziening zou zijn toegekend.
4. De woningeigenaar als bedoeld in lid 1 is verplicht om binnen een maand na het inschrijven van de akte tot vervreemding in de openbare registers het college hiervan schriftelijk op de hoogte te stellen.
5. Het college kan in het Besluit nadere regels aanvullende voorwaarden stellen ten aanzien van het gestelde in dit artikel.

Artikel 4.11   Vrijmaken van bestaande aangepaste woonruimte

Een vergoeding als bedoeld in artikel 4.2, lid 1 onder a. kan eveneens worden verleend indien op verzoek van het college een bestaande aangepaste woning wordt vrijgemaakt.

Artikel 4.12 Voorziening voor tijdelijke huisvesting

Vervallen per 1 januari 2010

Artikel 4.13 Voorziening voor huurderiving

Vervallen per 1 januari 2010

Artikel 4.14 Aanpassing van woonwagens

Het college verleent slechts een woonvoorziening als bedoeld in artikel 4.2, lid 1 onder b. ten aanzien van woonwagens indien:

- a. de technische levensduur van de woonwagen nog minimaal vijf jaar is;
- b. de standplaats niet binnen vijf jaar voor opheffing in aanmerking komt;
- c. de woonwagen ten tijde van de indiening van de aanvraag voor een woonvoorziening bij de gemeente rechtens op de standplaats stond.

Artikel 4.15 Aanpassing van woonschepen

Het college verleent slechts een woonvoorziening als bedoeld in artikel 4.2, lid 1 onder b. ten aanzien van woonschepen indien:

- a. de technische levensduur van het woonschip nog minimaal vijf jaar is.
- b. het woonschip nog minimaal vijf jaar op de ligplaats mag blijven liggen.

HOOFDSTUK 5. HET ZICH LOKAAL VERPLAATSEN PER VERVOERMIDDEL

Artikel 5.1 Vormen van vervoersvoorzieningen

1. De door het college, met inachtneming van het bepaalde in artikel 6 van de wet, ter compensatie van beperkingen bij het zich lokaal verplaatsen te verstrekken voorziening kan bestaan uit:
  - a. een algemene voorziening dan wel een voorziening in de vorm van een collectief systeem van aanvullend al dan niet openbaar vervoer;
  - b. een vervoersvoorziening in natura in de vorm van:
    1. een scootmobiel in bruikleen;
    2. een al dan niet aangepaste gesloten buitenwagen in bruikleen;
    3. een al dan niet aangepaste bruikleenauto;
    4. een ander verplaatsingsmiddel dan genoemd onder 1 tot en met 3, in bruikleen;
    5. een aanpassing aan de onder 1 tot en met 4 genoemde bruikleenvoorzieningen;
    6. een training voor het gebruik van een scootmobiel of een gesloten buitenwagen.
  - c. een persoonsgebonden budget of financiële tegemoetkoming voor de kosten van
    1. aanschaf van een scootmobiel;
    2. aanpassing van een vervoermiddel;
    3. aanschaf van een ander vervoermiddel;
    4. reparatie en onderhoud van een vervoermiddel;
    5. gebruik van een eigen auto;
    6. gebruik van een taxi;
    7. gebruik van een rolstoeltaxi.
  - d. een combinatie van de onder a., b. en c. genoemde voorzieningen.
2. Ten aanzien van het verstrekken van een vervoersvoorzieningen op grond van lid 1 kunnen nadere regels worden gesteld in het Besluit nadere regels.

Artikel 5.2 Het primaat van het collectief aanvullend vervoer

1. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder g. onderdeel 5 en 6 van de wet kan voor een collectief systeem van aanvullend al dan niet openbaar vervoer, zoals genoemd in artikel 5.1, lid 1 onder a. in aanmerking worden gebracht indien aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek het onmogelijk maken om:
  - a. gebruik te maken van het openbaar vervoer, of
  - b. het openbaar vervoer te kunnen bereiken.

-
2. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder g. onderdeel 5 en 6 van de wet kan voor de in artikel 5.1, lid 1 onder b., c. en d. vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht wanneer:
    - a. aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek het gebruik van een algemene voorziening, dan wel het collectief systeem van aanvullend al dan niet openbaar vervoer, als bedoeld in artikel 5.1, lid 1 onder a., onmogelijk maken dan wel,
    - b. een algemene voorziening, dan wel een collectief systeem van aanvullend al dan niet openbaar vervoer, als bedoeld in artikel 5.1, lid 1 onder a., niet toereikend of aanwezig is.

Artikel 5.3 Afstemming op de behoefte

1. Bij de verlening van de voorziening genoemd in artikel 5.1 lid 1 onder b., c. en d., wordt rekening gehouden met de individuele vervoersbehoefte van de aanvrager, de mate waarin de voorziening genoemd in artikel 5.1, lid 1 onder a. in de individuele vervoersbehoefte kan voorzien en de mate waarin de vervoersbehoeften van echtgenoten samenvallen.
2. Voor zover de behoeften van echtgenoten niet samenvallen wordt niet meer dan anderhalf maal een enkele voorziening als bedoeld in artikel 5.1 lid 1 onder c. sub 5, 6 en 7 toegekend.
3. Bij de te verstrekken vervoersvoorziening wordt ten aanzien van de vervoersbehoefte ten behoeve van maatschappelijke participatie uitsluitend rekening gehouden met de verplaatsingen in de directe woon- en leefomgeving in het kader van het leven van alledag, tenzij zich een uitzonderingssituatie voordoet waarbij het gaat om een bovenregionaal contact, dat uitsluitend door de aanvrager zelf bezocht kan worden, terwijl het bezoek voor de aanvrager noodzakelijk is om dreigende vereenzaming te voorkomen.
4. De te verstrekken vervoersvoorziening zal maatschappelijke participatie door middel van lokale verplaatsingen met tenminste een omvang per jaar van 1500 kilometer met een bandbreedte tot 2000 kilometer mogelijk maken.
5. Het college kan nadere regels opstellen met betrekking tot het bepaalde in dit artikel in het Besluit nadere regels.

HOOFDSTUK 6. VERPLAATSEN IN EN ROND DE WONING

Artikel 6.1 Vormen van rolstoelvoorzieningen

1. De door het college, ter compensatie van beperkingen bij het verplaatsen in en om de woning dan wel voor sportbeoefening te verstrekken voorziening kan bestaan uit:
  - a. een algemene voorziening waaronder een algemene rolstoelvoorziening;
  - b. een rolstoelvoorziening in natura;
  - c. een persoonsgebonden budget te besteden aan een rolstoelvoorziening;
  - d. een persoonsgebonden budget te besteden aan een sportrolstoel.
2. Het college stelt nadere regels met betrekking tot het bepaalde in het eerste lid in het Besluit nadere regels.

Artikel 6.2 Primaat algemene rolstoelvoorziening bij incidenteel rolstoelgebruik en sportrolstoel

1. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder g., onderdeel 5 en 6 van de wet kan voor de in artikel 6.1, lid 1 onder a. vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht indien aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek incidenteel zittend verplaatsen in en rond de woning noodzakelijk maken en hulpmiddelen die verstrekt worden op grond van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten of een andere wettelijke regeling geen compenserende oplossing bieden.
2. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder g., onderdeel 5 en 6 van de wet kan voor de in artikel 6.1, lid 1 onder b. en c. vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht indien aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek dagelijks zittend verplaatsen in en om de woning noodzakelijk maken en hulpmiddelen die verstrekt worden op grond van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten of een andere wettelijke regeling geen compenserende oplossing bieden en indien de in artikel 6.1 lid 1 onder a. vermelde voorziening niet aanwezig is of geen compenserende oplossing biedt.
3. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder g. onderdeel 5 en 6 van de wet kan eenmaal per periode van drie jaar voor de in artikel 6.1 lid 1 onder d. vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht indien aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek sportbeoefening zonder sportrolstoel onmogelijk maken.

Artikel 6.3 Aanspraak op rolstoelvoorzieningen voor bewoners van AWBZ-instellingen

Een persoon die verblijft in een op grond van artikel 5 van de Wet toelating zorginstellingen erkende instelling komt uitsluitend voor een rolstoel in aanmerking indien hij geen recht heeft op een rolstoel, verstrekt op grond van de AWBZ.

HOOFDSTUK 7. HET VERKRIJGEN VAN VOORZIENINGEN EN HET MOTIVEREN VAN BESLUITEN

Artikel 7.1 Aanvraagprocedure

1. Een aanvraag dient te worden ingediend door middel van een door het college ter beschikking gesteld formulier.
2. De ondersteuningsbehoevende of mantelzorger dient desgevraagd een identiteitsbewijs te overleggen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder 1 tot en met 3, van de Wet op de identificatieplicht.

Artikel 7.2 Relatie met de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten

De aanvraag dient te worden ingediend bij het daartoe door het college in het Besluit nadere regels aan te wijzen loket van de gemeente Maastricht op welke plaats zowel aanvragen voor voorzieningen inzake de wet alsook aanvragen zorg inzake de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten kunnen worden ingediend.

Artikel 7.3 Inlichtingen, onderzoek, advies en beschikking

1. Het college is bevoegd om, voor zover dit van belang is voor de beoordeling van het recht op een voorziening, degene door wie een aanvraag is ingediend:
  - a. op te roepen in persoon te verschijnen op een door het college te bepalen plaats en tijdstip en hem te ondervragen;
  - b. op een door het college te bepalen plaats en tijdstip door een of meer daartoe aangewezen deskundigen te doen ondervragen en/of onderzoeken.
2. Het college vraagt een door hem daartoe aangewezen adviesinstantie om advies in de gevallen genoemd in het Besluit nadere regels.
3. Een aanvrager is verplicht aan het college of de door hem aangewezen adviesinstantie die gegevens te verschaffen of te doen verschaffen die noodzakelijk zijn voor de beoordeling van de aanvraag dan wel voor de vaststelling van het recht op een voorziening.
4. Bij de beoordeling zoals genoemd in het eerste lid wordt gebruik gemaakt van de systematiek zoals neergelegd in de International Classification of Functions, Disabilities and Impairments, de ICF classificatie.
5. De beschikking vermeldt op welke wijze de genomen beschikking bijdraagt aan het behouden en bevorderen van de zelfredzaamheid en de normale maatschappelijke participatie van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.

Artikel 7.4 Alleenrecht externe advisering

1. Indien het college gebruik maakt van de bevoegdheid genoemd in artikel 7.3 lid 2, dan wordt uitsluitend advies gevraagd aan de MO-zaak.
2. Het college kan in die gevallen, welke beschreven worden in het Besluit nadere regels, advies vragen aan een andere organisatie dan welke genoemd is in lid 1.

Artikel 7.5 Samenhangende afstemming

Het college legt in het Besluit nadere regels voorwaarden vast omtrent de wijze waarop de verkrijging van individuele voorzieningen samenhangend wordt afgestemd op de situatie van de aanvrager.

Artikel 7.6 Wijzigingen in de situatie

Degene aan wie krachtens deze verordening een voorziening is verstrekt, is verplicht aan het college onverwijld mededeling te doen van feiten en omstandigheden, waarvan redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze van invloed kunnen zijn op het recht op een voorziening.

Artikel 7.7 Heronderzoek

Het college kan heronderzoek verrichten naar de voor de voortzetting van het recht op een voorziening van belang zijnde gegevens.

Artikel 7.8 Intrekking van een voorziening

1. Het college kan een besluit, genomen op grond van deze verordening, geheel of gedeeltelijk intrekken indien:
  - a. niet of niet langer is voldaan aan de voorwaarden of verplichtingen gesteld bij of krachtens de wet, dan wel deze verordening;
  - b. op grond van gegevens beschikt is en gebleken is dat de gegevens zodanig onjuist of onvolledig waren dat, waren de juiste gegevens bekend geweest, een andere beslissing zou zijn genomen;
  - c. de ondersteuningsbehoevende schriftelijk aangeeft geen prijs meer te stellen op de voorziening;
  - d. uit onderzoek door het college blijkt dat geen gebruik wordt gemaakt van de verstrekte voorziening.

-
2. Een besluit tot verlening van een financiële tegemoetkoming of een persoonsgebonden budget kan worden ingetrokken indien blijkt dat de tegemoetkoming of het budget binnen zes maanden na uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van het middel waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden.

Artikel 7.9 Terugvordering

1. Ingeval een voorziening is ingetrokken kan op basis daarvan reeds uitbetaalde financiële tegemoetkoming of persoonsgebonden budget worden teruggevorderd.
2. Ingeval de aanspraak op een in eigendom verstrekte voorziening is ingetrokken kan deze voorziening worden teruggevorderd indien de voorziening is verleend op basis van valselijk verstrekte gegevens.
3. Alle ingevolge deze verordening terug te vorderen bedragen worden verhoogd met de wettelijke rente.

HOOFDSTUK 8. SLOTBEPALINGEN

Artikel 8.1 Hardheidsclausule

1. Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de ondersteuningsbehoevende, mantelzorger of de woningeigenaar afwijken van hetgeen bij of krachtens deze verordening is bepaald, indien strikte toepassing daarvan tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.
2. Voorafgaand aan toepassing van lid 1 kan het college advies vragen.

Artikel 8.1 A Regeling Tegemoetkoming Inkomensgrenzen

Voor de aanvrager waarvoor geldt dat zijn voorziening(en) in 2011 zijn beëindigd dan wel zijn afgewezen op grond van de in 2011 van toepassing zijnde inkomensgrenzen, en die in de periode tussen beëindiging dan wel afwijzing en (opnieuw) toegang tot hun voorziening(en) op basis van het nieuwe besluit aantoonbare meerkosten heeft gemaakt voor het zelf regelen van vergelijkbare voorzieningen om in zijn compensatie te voorzien, en die niet op grond van deze verordening reeds voor deze aantoonbare meerkosten zijn gecompenseerd, geldt dat zij in aanmerking komen voor een voorziening op grond van de Regeling Tegemoetkoming Inkomensgrenzen, waarin nadere regels hieromtrent worden gesteld.

Artikel 8.2 Beslissing college in gevallen waarin de verordening niet voorziet

In gevallen, de uitvoering van de wet betreffende, waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college.

Artikel 8.3 Indexering

Het college kan jaarlijks per 1 januari de in het kader van deze verordening en het op deze verordening berustende Besluit nadere regels geldende bedragen verhogen of verlagen conform de ontwikkelingen van de prijsindex volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Artikel 8.4 Evaluatie

Het door het gemeentebestuur gevoerde beleid wordt eenmaal per 2 jaar geëvalueerd. Indien de evaluatie daartoe aanleiding geeft wordt deze verordening aangepast.

Artikel 8.5 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 juni 2012 .
2. De Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2011 Gemeente Maastricht wordt met ingang van 1 juni 2012 ingetrokken, waarbij de aan ondersteuningsbehoevendenden op

---

grond van de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2011 Gemeente Maastricht verleende rechten en plichten van kracht blijven tot het moment van herindicatie, beëindiging van de voorziening, dan wel bij overige wijziging.

Artikel 8.6 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2012 Gemeente Maastricht

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Maastricht, op 29 mei 2012 (Volgnummer 2012-19301)

De voorzitter,

De griffier,

INLEIDING

Aan de invoering van de Wmo per 1 januari 2007 is een behandeling voorafgegaan die door de vele amendementen de wet een ander aanzicht heeft gegeven. De consequenties hiervan zijn niet direct te overzien: ook de Wet maatschappelijke ondersteuning is een wet die verdere invulling behoeft en uiteindelijk door jurisprudentie een duidelijke vorm zal krijgen. Bij de Wet maatschappelijke ondersteuning is dan bovendien nog sprake van het gegeven dat het kernbegrip van de wet, het zogenaamde compensatiebeginsel, bij amendement aan de wet is toegevoegd, waardoor een begripsomschrijving van dit cruciale begrip ontbreekt, met het gevolg dat de toelichting op het amendement uitgangspunt is voor de vormgeving van dit compensatiebeginsel.

Voorliggende verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning geeft invulling aan de in de Wet maatschappelijke ondersteuning gegeven opdracht regels te stellen bij verordening. In deze verordening is vorm gegeven aan het compensatiebeginsel zonder de regels van de Wet voorzieningen gehandicapten en de regels rond de functie huishoudelijke verzorging uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) geheel los te laten. Dit is van belang om niet een vacuüm te laten ontstaan. In 2008 is een ontwikkeling op gang gekomen om naar een invulling van de Wet maatschappelijke ondersteuning te gaan die meer recht doet aan de bedoeling van de wetgever.

In deze verordening is met name uitwerking gegeven aan de artikelen 4, 5, 6, 15, 19 en 26 Wmo. In de Wmo komen voorzieningen uit de Welzijnswet en voorzieningen uit de AWBZ en de Wvg bij elkaar. Voorzieningen die tot 1 januari 2007 onder de Welzijnswet vallen en na die datum onder de Wmo, worden als voorliggende voorzieningen aangeboden en worden daarom niet in deze verordening opgenomen. De in deze verordening opgenomen algemene voorzieningen zijn in principe ook als voorliggende voorzieningen te beschouwen, maar omdat de meeste algemene voorzieningen voor het eerst een plaats vinden in deze verordening, zijn zij nog wel benoemd en van een primaat voorzien. Het is niet ondenkbaar dat deze algemene voorzieningen op termijn terug te vinden zullen zijn bij de onbenoemde voorliggende voorzieningen zoals maaltijdvoorziening en personenalarmering.

Alle bedragen en bijbehorende regelgeving worden opgenomen in een Besluit nadere regels.

Wetswijzigingen Wmo per 1 januari 2010

Met ingang van 1 januari 2010 wordt de Wmo aangepast. De wetswijziging is beperkt van omvang en bevat de volgende elementen:

1. De voorheen bestaande keuzemogelijkheid tussen de voorziening in natura en het persoonsgebonden budget wordt aangepast in een keuze tussen het ontvangen van een voorziening in natura, of een vergelijkbaar en toereikend persoonsgebonden budget, waaronder de vergoeding voor een alfahulp;
2. Een geïnformeerde toestemming voor de burger;
3. Een overlegbepaling, gericht op overname van personeel van oud-gegunde aanbieders door nieuw-gegunde aanbieders.

Als de burger ondersteuning in natura wenst, regelt de gemeente de voorziening voor de burger door het sluiten van contracten met een zorgaanbieder. De burger is hiermee uitsluitend de ontvanger van de voorziening en mag op geen enkele wijze worden geconfronteerd met enige verantwoordelijkheid als werkgever of opdrachtgever. Met ingang van de wetswijziging is het uitgesloten dat een zorgaanbieder de voorziening in natura via een alfahulp of een zelfstandige levert als de burger daardoor ongewild werkgever of opdrachtgever wordt.

Het is belangrijk dat de burger daadwerkelijk weet waarvoor hij kiest. Daarom regelt de wet per 1 januari 2010 expliciet de geïnformeerde toestemming. Gemeenten worden hierdoor verplicht om hun burgers in duidelijke en begrijpelijke bewoordingen te informeren over de consequenties van de keuze die de burger maakt.

De gevolgen van de wetswijziging voor de verordening zijn beperkt tot de hierboven, onder 1. genoemde keuzemogelijkheid. De onder 2. en 3. genoemde wijzigingen hebben geen invloed op de verordening.

Wijzigingen per 1 januari 2011

Ten tijde van de behandeling van de Programmabegroting 2011 heeft de gemeenteraad ingestemd met de volgende maatregelen:

Tabel: Overzicht besparingsmaatregelen Wmo individuele voorzieningen (Programmabegroting 2011)		
Voorstel	Gevolg individuele burger	Vergelijking landelijk e/o regionaal
1. Efficiëncymaatregelen: - urenindicatie PGB - aanbesteding trapliften	Toekenning o.b.v. individuele urenindicatie i.p.v. gemiddeld aantal uur in klasse; verplicht conform uitspraak Centrale Raad voor Beroep Geen incl. toegenomen effectiviteit dienstverlening aan cliënt	Bestek is landelijk vergelijkbaar; in Zuid-Limburg samen opgepakt en hergebruik max. verdisconteerd
2. Eigen bijdrage vervoers- en woonvoorzieningen	Bijdrage naar draagkracht (idem HbHH), meer rechtsgelijkheid, betreft gem. € 328,- per persoon per jaar, maximum bedrag conform AmvB en gaat voor op eigen bijdrage AWBZ	Maastricht is één van de weinigen, zo niet enige grote stad van Limburg die nog geen eigen bijdrage hanteert.
3. Kosteneffectiviteit incl. herindicatie Vervoer op Maat	Gebruik OV voor mensen die in staat worden geacht dat te kunnen. Zij verliezen hun VOM-indicatie. Herindicatie noodzakelijk. OV is voorliggende voorziening. Wel mogelijkheid kortingspas OV.	Uitgaven Maastricht 88% hoger dan gemiddelde in gemeenten van vergelijkbare grootte. Zowel aantal pashouders als kosten hoger dan gemiddeld. Ook na besparing van € 0,8 mln. kosten nog ruim 20% hoger dan in gemeenten van vergelijkbare grootte.
4. Afschaffen kleine woningaanpassingen en invoeren drempelbedrag	Aanschaf is vaak te voorzien en makkelijk algemeen verkrijgbaar. Kosten lager dan voor overheid (i.v.m. noodzakelijke overheadkosten). Drempelbedrag is € 250,-	In regio en veel andere gemeenten al doorgevoerd en beproefd.
5. Inkomensgrens vervoersvoorzieningen	Mensen met inkomen van 150% van het bijstandsniveau worden geacht zelfredzaam te zijn. Voorzieningen blijven beschikbaar, maar tegen een ander tarief.	Zowel in regio als in veel andere gemeenten al doorgevoerd en beproefd.
6. Nieuwe voorstellen: - inzet collectieve voorzieningen - stimuleren informele zorg / mantelzorg - herijken beleidsuitgangspunten woningaanpassing vs. verhuizing - contractbeheer	andere goedkopere collectieve vorm met vergelijkbare dienstverlening Zelfstandig (blijven) wonen en betere samenhang informele zorg / mantelzorg met professionele zorg Afhankelijk van de oplossingsrichtingen van de te herijken beleidsuitgangspunten geen	Op veel plaatsen in het land onderwerp van onderzoek Op veel plaatsen in het land onderwerp van onderzoek Op veel plaatsen in het land onderwerp van onderzoek en discussie i.r.t. lokale woonsituatie en woonbeleid Op diverse plaatsen in het land beproefd met besparing voor gemeente

- aanpassing normtijden	Aanscherpen normtijden waarbij compensatieplicht uitgangspunt is met vergelijkbaar resultaat	Op diverse plaatsen in het land onderwerp van onderzoek
- opnieuw inkopen 'zorg in natura (ZIN)'	geen	Maastricht ligt met uurprijs HbhH gem. circa € 1,30 hoger dan gemiddelde uurprijs in NL
- stimuleren PGB-alfa t.g.v. ZIN	HbhH via PGB-alfa is goedkoper en biedt de cliënt meer flexibiliteit	Op diverse plaatsen in het land onderwerp van onderzoek c.q. wordt toegepast
- inkomensgrens HbhH	Idem voorstel 5	Op diverse plaatsen in het land onderwerp van onderzoek

Wijzigingen per 1 juni 2012

In zijn vergadering van 29 mei 2012 heeft de raad van Maastricht besloten met ingang van 1 juni 2012 geen inkomensgrenzen, besparingsbijdragen en drempelbedragen toe te passen. De betrokken artikelen en zinsneden in deze verordening komen derhalve per 1 juni te vervallen. Deze wijziging betreft de verwerking van de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) inzake het toepassen van besparingsbijdragen en inkomensgrenzen in de gemeenten Edam-Volendam (19-12-2011), Heerlen (09-01-2012) en Dongen (18-01-2012). Deze wijziging betreft derhalve een technische aanpassing op basis van genoemde jurisprudentie van de CRvB. Beleidsmatig heeft geen aanpassing plaatsgevonden en de verordening is beleidsinhoudelijk dan ook niet gewijzigd, behalve wat betreft het niet meer toepassen van inkomensgrenzen, besparingsbijdragen en drempelbedragen. Met deze wijziging heeft de raad van Maastricht de reeds per 20 december 2011 gehanteerde uitvoeringspraktijk, namelijk dat op basis van de uitspraak van de CRvB inkomensgrenzen, besparingsbijdragen en drempelbedragen in Maastricht niet meer worden toegepast, bevestigd en definitief geformaliseerd.

ALGEMENE TOELICHTING

De kern van de Wet maatschappelijke ondersteuning wordt gevormd door het begrip "compensatieplicht". Dit begrip is bij amendement 65 in de Wmo opgenomen.

Het begrip compensatieplicht is afkomstig van de Raad voor de Volksgezondheid en Zorg. In hun briefadvies over de Wmo staat het volgende:

"Het verdient volgens de Raad aanbeveling om de wettelijke aanspraak op maatschappelijke ondersteuning te relateren aan aard en ernst van de beperking(en) van burgers, door gemeenten te verplichten zorg te dragen voor compensatie van deze beperking(en). En wel zodanig dat de burger met een beperking in een gelijkwaardige uitgangspositie wordt gebracht ten opzichte van de burger zonder beperking(en). De gemeente heeft hierin een resultaatsverplichting. Dit brengt met zich mee dat de gemeente zelf mag bepalen welke voorzieningen zij aanbiedt om het wettelijk vastgestelde doel/resultaat te bereiken. Teneinde tevens recht te doen aan het uitgangspunt dat daar waar mogelijk beroep gedaan wordt op de eigen verantwoordelijkheid van burgers moet het mogelijk zijn om aan de aanspraak op ondersteuning een inkomenstoets te koppelen. Omdat het om maatschappelijke participatie gaat, is dit te rechtvaardigen. Daartoe dienen op centraal niveau regels gesteld te worden.

In het licht van de voorgestelde 'compensatieplicht' heeft het de voorkeur van de Raad om alleen individuele voorzieningen over te hevelen naar de WMO, zodat de wet een eenduidig karakter kan krijgen. In deze visie blijft naast de WMO een Welzijnswet bestaan, waarin de collectieve (gemeenschapsgerichte) voorzieningen worden ondergebracht. Deze voorzieningen zijn immers algemeen van aard en bedoeld voor iedere ingezetene van de gemeente, ongeacht diens eventuele beperkingen. Voor deze voorzieningen acht de Raad het niet

gewenst een wettelijke aanspraak in het leven te roepen. Deze aanbeveling heeft betrekking op het niveau van de aanspraak (c.q. voorziening), niet op het niveau van de uitvoering. Op het tweede niveau kan immers, ook bij een individuele aanspraak (bijvoorbeeld vervoer) een 'collectieve' voorziening worden aangewend (bijvoorbeeld openbaar vervoer). Door de aanspraak op ondersteuning niet te verankeren in een verplichting om bepaalde met name te noemen voorzieningen te verstrekken (zorgplicht), maar te omschrijven in termen van het te bereiken resultaat (compensatieplicht), kan onzekerheid ontstaan over wat nu precies als recht geldt. Om die reden is het volgens de Raad noodzakelijk om in de wet zelf op te nemen wanneer sprake is van een gelijkwaardige uitgangspositie van burgers. Dat is immers het resultaat waarop de gemeente, ook in rechte, kan worden aangesproken. Dit betekent dat geoperationaliseerd moet worden wat de termen 'zelfredzaamheid' en 'maatschappelijke participatie' betekenen: welke activiteiten moet iemand daarvoor tenminste kunnen uitvoeren? Door het te bereiken resultaat (de compensatie) als aangrijpingspunt te nemen is het volgens de Raad niet noodzakelijk in de wet zelf criteria op te nemen voor de indicatiestelling."

Dit begrip is "vertaald" bij amendement en in de wet opgenomen. Het is met name de toelichting op het amendement dat informatie geeft over de bedoeling van de wetgever met het begrip compensatieplicht. De toelichting stelt:

"Ter vervanging van de verplichting gedurende drie jaar om te voorzien in met name genoemde producten en diensten strekt het nieuw geformuleerde artikel ertoe de algemene verplichting aan gemeenten op te leggen om beperkingen in de zelfredzaamheid op het gebied van het voeren van een huishouden, het zich verplaatsen in en om de woning en om zich lokaal per vervoermiddel te verplaatsen, weg te nemen. Onder zelfredzaamheid wordt in dit verband verstaan het lichamelijke, verstandelijke, geestelijke en financiële vermogen om zelf voorzieningen te treffen die deelname aan het normale maatschappelijke verkeer mogelijk maken. Onder normale deelname aan het maatschappelijke verkeer wordt in ieder geval verstaan het kunnen voeren van een huishouden; het normale gebruik van een woning; het zich in en om de woning kunnen verplaatsen; het zich zodanig kunnen verplaatsen dat aansluiting kan worden gevonden bij regionale, bovenregionale en landelijke vervoerssystemen; het kunnen ontmoeten van andere mensen en het aangaan en onderhouden van sociale verbanden om op die manier te kunnen deelnemen aan het lokale sociaal-maatschappelijk leven. Voor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk biedt de International Classification of Functions, Disabilities and Impairments (ICF classificatie) een uniform begrippenkader dat als grondslag kan dienen om de behoefte aan voorzieningen in individuele gevallen vast te stellen.

De opdracht om compenserende voorzieningen te treffen wordt met dit artikel bij wet gegeven. De normering ervan wordt overeenkomstig de bestuurlijke structuur van de wet op het lokale niveau bepaald met inachtneming van alle bepalingen over de totstandkoming van het lokale beleid en de betrokkenheid van burgers en cliënten daarbij."

Omdat er geen begripsomschrijving van het begrip compensatieplicht in het amendement is opgenomen, is in de verordening een begripsomschrijving opgenomen, in artikel 1.1, lid 1 onder d. De compensatieplicht geldt, zo geeft de tekst van artikel 4, lid 1 van de wet aan, voor de onderdelen:

- a. een huishouden te voeren,
- b. zich te verplaatsen in en om de woning,
- c. zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel en
- d. medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.

Uitgaande van een overgang van de drie Wvg-terreinen woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen plus de functie huishoudelijke verzorging uit de AWBZ naar de Wmo worden de onderdelen uit artikel 4 van de wet in deze verordening als volgt uitgewerkt:

- a. onder het voeren van een huishouden wordt verstaan: zowel het wonen, met name de woonvoorzieningen, als de eerdere functie huishoudelijke verzorging, in deze verordening hulp bij het huishouden genoemd;
- b. zich verplaatsen in en om de woning: de rolstoel inclusief (uitsluitend) de sportrolstoel;
- c. zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel: de vervoersvoorzieningen uit de Wvg;
- d. het ontmoeten van medemensen en het daaruit volgende aangaan van sociale verbanden wordt beschouwd als doelstelling voor de eerste drie verstrekkingenterreinen.

Deze indeling is in deze verordening terug te vinden in de hoofdstukindeling.

In artikel 4 van de wet wordt de gemeente opgedragen ten behoeve van de compensatie "voorzieningen te treffen". De wet stelt dus niet dat het steeds om individuele voorzieningen moet gaan. Om te voorzien in het snel en regelarm treffen van veel voorkomende eenvoudige voorzieningen is in deze verordening het begrip "algemene voorzieningen" opgenomen. Dit type voorziening komt in de Wvg voor onder de noemer "collectief vervoer". In deze verordening wordt het begrip algemene voorziening geïntroduceerd voor alle onderdelen van de compensatieplicht. De mogelijkheid wordt geschapen voor algemene woonvoorzieningen, algemene hulp bij het huishouden, algemene vervoersvoorzieningen en algemene rolstoelvoorzieningen.

Algemene voorzieningen

Wat houden deze algemene voorzieningen in concreto in? Het kan gaan om scootmobielpools, rolstoelen voor incidenteel gebruik (rolstoelpools), klussen- en boodschappendiensten, was- en strijkservice, et cetera. Deze opsomming is uitdrukkelijk niet limitatief, aangezien het een nieuw type voorziening betreft, waarvoor de komende jaren nieuwe invullingen zullen ontstaan. Met name op het terrein van hulp bij het huishouden is het een nieuw begrip. Kenmerkend voor algemene voorzieningen is dat de gemeente deze voorzieningen organiseert, inkoopt en ter beschikking stelt, los van of vooruitlopend op individuele aanvragen terzake. Het zal in de regel gaan om steunpunten, depots, pools, waar de betreffende voorzieningen op voorraad worden gehouden, al of niet op wijkniveau. Algemene voorzieningen zullen in de regel met een minimum aan procedures kunnen worden aangeboden: met geen of slechts een lichte toegangstoets en mogelijk zonder eigen bijdragen.

De voordelen van deze algemene voorzieningen zijn een snelle en simpele oplossing van de problemen, zonder bureaucratie. In plaats van de soms complexe advisering wordt in dit kader van het veel lichtere begrip toegangsbeoordeling gebruik gemaakt.

De verschillende verstrekkingenterreinen worden in de volgende hoofdstukken behandeld. De laatste hoofdstukken zijn gereserveerd voor procedurele aspecten.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1.1

Ad a.

Deze bepaling spreekt voor zich; zie ook de in artikel 43 van de Wet maatschappelijke ondersteuning opgenomen citeertitel van de wet.

Ad d.

De compensatieplicht is via het amendement-Miltenburg c.s. (30 131, nr. 65) aan het wetsvoorstel toegevoegd. In het amendement is geen begripsomschrijving van dit begrip opgenomen. Gevolg hiervan is dat er in de wet een begripsomschrijving van het cruciale begrip compensatieplicht ontbreekt. Daarom staat de begripsomschrijving van de compensatieplicht in de verordening. Voor de begripsomschrijving is gebruik gemaakt van het briefadvies van de Raad voor de Volksgezondheid en de Zorg, de ‘uitvinder’ van de compensatieplicht. Voor wat betreft de termen zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie is gebruik gemaakt van de toelichting op het amendement.

Ad e.

Weergave van hetgeen is opgenomen in artikel 1 onder h van de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Ad f.

Van het begrip rolstoel is geen omschrijving gegeven in de wet. Hoewel iedereen precies weet wat onder een rolstoel verstaan wordt, geeft het formuleren van een begripsomschrijving problemen. Onder rolstoel dient hier begrepen te worden de rolstoel zoals iedereen die kent. Deze rolstoel kan zowel handbewogen als elektrisch aangedreven zijn. Een trippelstoel wordt niet als rolstoel beschouwd. De trippelstoel valt onder de door de AWBZ te verstrekken voorzieningen. Een rolstoel kan zowel worden gebruikt als een verplaatsingsmiddel voor binnen als voor buiten. De sportrolstoel valt in het kader van deze verordening onder het begrip rolstoel. De zinsnede “waarvan het rijden de primaire functie is” dient ertoe dat een traplift of een verrijdbare lift voor overheveling naar bed niet als rolstoelvoorziening wordt aangemerkt.

Ad g.

Onder het normale gebruik van de woning worden de normale (elementaire) woonfuncties verstaan zoals slapen, eten en lichaamsreiniging. Het gebruiken van een hobby-, werk- of recreatieruimte valt er niet onder.

Ad i.

De begripsomschrijving van het begrip “persoon met beperkingen” is afgeleid van de begripsomschrijving van “beperkingen” en van de verschillende terreinen waarvoor op grond van de wet voorzieningen kunnen worden verstrekt. Daarnaast is vanuit de Wet voorzieningen gehandicapten het onderdeel “aantoonbare beperkingen ten gevolge van ziekte of gebrek” toegevoegd. Mede in verband met de begrenzing van de doelgroep zal immers een objectief criterium nodig zijn. Hierdoor blijft jurisprudentie op grond van de Wet voorzieningen gehandicapten ten aanzien van dit onderdeel op dit begrip van toepassing.

De term “beperkingen” is ontleend aan de ICF, de International Classification of Functioning, Disability, and Health, opgesteld door de Wereld Gezondheidsorganisatie (World Health Organisation, onderdeel van de Verenigde Naties). Het onder de toelichting op onderdeel d. van dit artikel genoemde amendement-Miltenburg stelt over de ICF: “Voor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk biedt de International Classification of Functions, Disabilities and Impairments (ICF classificatie) een uniform begrippenkader dat als grondslag kan dienen om de behoefte aan voorzieningen in individuele gevallen vast te stellen.”

Aan deze formulering is de nieuwe doelgroep “personen met een chronisch psychisch of psychosociaal probleem” toegevoegd. Deze doelgroep is afkomstig uit de AWBZ-regelgeving (Besluit zorgaanpakken).

Ad j.

De begripsomschrijving van het begrip “mantelzorger” is ontleend aan de begripsomschrijving van “mantelzorg” in de wet (artikel 1, lid 1 onder b, van de wet).

Ad k.

Deze begripsomschrijving komt uit de toelichting op eerder reeds genoemde amendement-Miltenburg c.s., dat de compensatieplicht aan de wet heeft toegevoegd.

Ad l.

Ook deze begripsomschrijving is, evenals de onder f. genoemde, ontleend aan de toelichting op het amendement-Miltenburg c.s., dat de compensatieplicht aan de wet heeft toegevoegd.

Ad m.

Het gaat hier om direct of uit voorraad beschikbare voorzieningen, die met een minimum aan bureaucratie kunnen worden verstrekt. Daarbij valt te denken aan een scala van reeds bestaande of nog te ontwikkelen voorzieningen: collectief vervoer, scootmobiel pools, algemene woonvoorzieningen als klussendiensten en voorzieningendepots, rolstoelpools en vrijwilligersdiensten. De verstrekingsprocedure is eenvoudiger dan bij individuele voorzieningen: een beperkte toegangsbeoordeling, soms geen formele beslissing (beschikking) en veelal geen eigen bijdragen. In de regel gaat het om eenvoudige en veel voorkomende voorzieningen die bedoeld zijn voor incidenteel of kortdurend gebruik. Kenmerk van algemene voorzieningen is tenslotte dat zij altijd in natura verstrekt worden en nooit als financiële tegemoetkoming of persoonsgebonden budget. Wanneer het college dit echter raadzaam acht, maar ook op verzoek zal er aan de aanvrager wel een beschikking worden afgegeven, zodat rechtsbescherming gewaarborgd is.

Ad n.

Algemene voorzieningen hebben in het kader van deze verordening voorrang op individuele voorzieningen. Waar mogelijk zal eerst een algemene voorziening worden aangeboden, waar nodig zal een individuele voorziening worden verstrekt. Hoe de keuze zal worden gemaakt tussen beide categorieën voorzieningen hangt uiteraard helemaal af van de individuele situatie van de aanvrager. Door het college vast te stellen beleidsregels zullen afwegingscriteria geven. Verder zal een op de individuele situatie afgestemd medisch advies vaak van groot belang zijn. De algemene voorzieningen, nu nog genoemd in de vorm van een primaat, kunnen uitgroeien tot voorliggende voorzieningen en op den duur uit deze verordening verdwijnen, wanneer zij zodanig functioneren dat zij gerekend kunnen worden tot de groep voorzieningen als maaltijdvoorzieningen en personenalarmering.

Ad o. en p.

De bevoegdheid voor het vragen van een eigen bijdrage of eigen aandeel in de kosten van een voorziening vloeit voort uit artikel 15 lid 1 van de wet. Deze kan op het inkomen worden afgestemd, zij het dat daarvoor op basis van artikel 15 lid 3 van de wet bij Algemene Maatregel van Bestuur nadere regels kunnen worden gesteld. Van deze bevoegdheid wordt gebruik gemaakt door middel van het vaststellen van het Besluit maatschappelijke ondersteuning. In de AMvB wordt bepaald wat de ruimte is die gemeenten hebben voor het vaststellen van eigen bijdragen, als ze daartoe willen overgaan.

Ad q.

Naturavoorzieningen zijn voorzieningen die niet in de vorm van enigerlei financiële tegemoetkoming worden verstrekt. Daarbij kan worden gedacht aan verstrekking in huur, in bruikleen, in eigendom of in de vorm van dienstverlening.

Ad r.

Het persoonsgebonden budget is een geldbedrag dat de aanvrager onder door het college bepaalde voorwaarden mag besteden aan een compenserende voorziening naar zijn keuze, waaronder de vergoeding voor dienstverlening aan huis als bedoeld in de zogenaamde “Regeling dienstverlening aan huis”. Nadere uitwerking omtrent de relatie tussen diverse compenserende voorzieningen en daarbij behorende persoonsgebonden budgetten vindt plaats in het Besluit nadere regels.

Ad s.

Een financiële tegemoetkoming is een geldbedrag dat is bedoeld om een bepaalde voorziening te verwerven. Het is niet persé een kostendekkende vergoeding, maar een bedrag, bedoeld als tegemoetkoming in de kosten.

Ad t.

Evenals onder de Wet voorzieningen gehandicapten het geval was, is het ook onder de Wet maatschappelijke ondersteuning niet de bedoeling dat de gemeentelijke overheid voorzieningen verstrekt, waarover de aanvrager, gezien zijn individuele situatie, ook zonder zijn handicap of beperking, zou kunnen beschikken. Deze voorzieningen worden als algemeen gebruikelijk beschouwd. Wat in een concrete situatie als algemeen gebruikelijk te beschouwen is, hangt af van de geldende maatschappelijke normen van het moment van de aanvraag. Met “personen als de ondersteuningsbehoevende” worden personen zonder beperking of probleem bedoeld die in een met de situatie van de ondersteuningsbehoevende vergelijkbare situatie verkeren (bijvoorbeeld wat betreft inkomen, leeftijd, etc.).

Het begrip “algemeen gebruikelijk” is geconcretiseerd in de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep. Het begrip heeft vaak voor verwarring gezorgd, omdat algemeen gebruikelijke voorzieningen soms wel specifiek voor een handicap worden aangeschaft, maar vanwege hun algemeen gebruikelijke karakter toch niet vergoed worden. Om duidelijk te maken wat in de wet verstaan wordt onder dit begrip is de begripsomschrijving vanuit de jurisprudentie in de verordening opgenomen. Het gaat daarbij om voorzieningen:

- die in de reguliere handel verkrijgbaar zijn;
- die niet speciaal voor gehandicapten bedoeld zijn;
- die niet aanzienlijk duurder zijn dan vergelijkbare producten met hetzelfde doel.

Ad u.

Het begrip “meerkosten” hangt nauw samen met het begrip “algemeen gebruikelijk”; deze twee begrippen zijn elkaars tegenhangers. De meerkosten zijn de kosten, die in een direct oorzakelijk verband staan met het compenseren van de ondervonden beperking of het psychosociaal probleem, zoals die zijn genoemd in artikel 1, lid 1, onder g. achtste volzin van de wet. Een met de persoon als de aanvrager vergelijkbaar persoon zonder die beperking of dat psychosociale probleem heeft deze meerkosten per definitie niet, omdat daarvoor in diens situatie geen noodzaak is. Mede op de bestrijding van deze meerkosten, dus de kosten die voor een persoon als de aanvrager niet algemeen gebruikelijk zijn, is de wet gericht.

Ad w.

Vervallen per 1 juni 2012.

Ad x.

Het uitgangspunt van deze begripsomschrijving ligt in het Protocol Gebruikelijke zorg, zoals tot aan de invoering van de wet door het Centrum Indicatiestelling Zorg werd toegepast als verzameling

beleidsregels voor de AWBZ-indicatiestelling voor huishoudelijke zorg. Het is op enkele punten aangepast om te voorkomen dat problemen die in de AWBZ met dit begrip speelden ook naar de wet overgaan. Zo is in plaats van ‘volwassenen’ de term ‘meerderjarigen’ opgenomen en is het begrip ‘gemeenschappelijke huishouding voeren’ vervangen door het begrip ‘gemeenschappelijk een woning bewonen’.

Ad y.

De invoering van het persoonsgebonden budget maakt het opnemen van het begrip “budgethouder” noodzakelijk. De budgethouder is de persoon die de beschikking krijgt over het budget en over de besteding daarvan ook verantwoording af dient te leggen.

Ad aa.

Het betreft hier gebruteerde normen die worden afgezet tegen het bruto inkomen beschreven in lid bb

Ad bb.

De gemeenteraad kan zelf bepalen wat ze onder het inkomen verstaat. Dat inkomensbegrip is namelijk niet wettelijk vastgelegd. Ten aanzien van de inkomensdefinitie bij de toepassing van eigen bijdragen geldt deze vrijheid niet, maar schrijft het Besluit maatschappelijke ondersteuning (AMvB) dit dwingend voor. Ten behoeve van eenduidigheid, maar ook om geen discussie te laten ontstaan over de daadwerkelijke hoogte van een inkomen (bijv. bij wisselende maandinkomsten) wordt in deze verordening het inkomensbegrip bepaald op hetgeen is vastgelegd in artikel 4.2 Besluit maatschappelijke ondersteuning. Het gaat dan om een bruto-inkomen.

Ad dd.

De woonplaats van de belanghebbende wordt vastgesteld op grond van de artikelen 10, eerste lid, en 11 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek. Uit deze artikelen volgt dat de woonplaats van een natuurlijk persoon zich in zijn woonstede bevindt, en bij gebreke van woonstede ter plaatse van zijn werkelijk verblijf. Een natuurlijk persoon verliest zijn woonstede door daden, waaruit zijn wil blijkt om haar prijs te geven. Een natuurlijk persoon wordt vermoed zijn woonstede te hebben verplaatst, wanneer hij daarvan op wettelijk voorgeschreven wijze aan de betrokken gemeentebesturen heeft kennis gegeven.

Ad ff + gg.

De begripsomschrijving komt uit de Huisvestingswet.

Ad hh + ii.

Deze begripsomschrijving komt uit de VNG-model-Woonschepenverordening.

Ad jj.

Deze definitie is ontleend aan uitspraak CRvB 29-04-2009. LJN: BI6832. Dit is een omgewerkt citaat uit de parlementaire behandeling in die uitspraak geciteerd.

Artikel 1.2 lid 1

Ad a.

Deze definitie is in zijn kern ontleend aan de verordening voorzieningen gehandicapten en aan de wet aangepast. Wat langdurig noodzakelijk is, is afhankelijk van de concrete situatie. Het kan, in tijd uitgedrukt, gaan om twee maanden, bijvoorbeeld bij mensen die in een terminaal ziektestadium verkeren. Het kan ook gaan om veertig jaar, in situaties waarin de beperking bijvoorbeeld

aangeboren is en stabiel van aard is. Kenmerk is in beide genoemde situaties dat de ondervonden beperking, naar de stand van de medische wetenschap op het moment van de aanvraag, onomkeerbaar is. Er is dus redelijkerwijs geen verbetering te verwachten in de situatie van de aanvrager. In dit kader zal de prognose van groot belang zijn. Zegt de prognose dat de betrokkene na enige tijd zonder de benodigde hulpmiddelen of aanpassingen zal kunnen functioneren, dan mag men van kortdurende noodzaak uitgaan. Bij een wisselend beeld, waarbij verbetering in de toestand periodes van terugval opvolgen, kan echter uitgegaan worden van een langdurige noodzaak. De medisch adviseur speelt bij het antwoord op de vraag of er al dan niet sprake is van een langdurige noodzaak voor de betreffende voorziening een belangrijke rol. Voor langere tijd betekent in ieder geval dat wie tijdelijke beperkingen heeft, bijvoorbeeld door een ongeluk, terwijl vast staat dat de handicap van voorbijgaande aard is, niet voor een voorziening in het kader van deze verordening in aanmerking komt. Betrokkene kan een beroep doen op de hulpmiddelendepots van de Thuiszorgorganisaties die opgezet zijn in het kader van de AWBZ. Uit deze depots kan men twee maal drie maanden een hulpmiddel gratis lenen, welke periode kan worden verlengd, zij het dat dan huur is verschuldigd. Waar precies de grens ligt tussen kortdurend en langdurig ligt zal van situatie tot situatie verschillen.

Een uitzondering op de regel dat de aangevraagde voorziening langdurig noodzakelijk moet zijn, wordt gevormd door situaties waarin voor een afzienbare periode hulp bij het huishouden nodig is, bijvoorbeeld bij ontslag uit het ziekenhuis na een opname of bij een ontregeld huishouden. Hiertoe is artikel 3.4 in deze verordening opgenomen.

Ad b.

Voorzieningen die in het kader van deze verordening worden verstrekt dienen naar objectieve maatstaven gemeten zowel compenserend als de meest goedkope voorziening te zijn. Met nadruk wordt hierbij gesteld dat met het begrip compenserend bedoeld wordt: volgens objectieve maatstaven nog toereikend. Hoewel datgene wat de aanvrager als compenserend beschouwt mee zal moeten wegen in de beoordeling van het compenserend zijn van de voorziening, zal ook het criterium van het goedkoop zijn, de kosten van de voorziening, een rol spelen bij de uiteindelijke beoordeling van het al dan niet compenserend zijn van een voorziening. Het gaat immers om gemeenschapsgeld. Eigenschappen die kostenverhogend werken zonder dat zij de voorziening meer compenserend maken, zullen in principe niet voor vergoeding in aanmerking komen. Daarbij kan een overweging zijn dat de bruikbaarheid van een voorziening niet alleen door technische en functionele aspecten bepaald wordt. Tevens is het denkbaar dat een product dat duurder is dan een vergelijkbaar product, langer meegaat en dus uiteindelijk goedkoper is. Wat betreft het kwaliteitsniveau waarvan uitgegaan kan worden, moge het duidelijk zijn dat bij een verantwoord, maar ook niet meer dan dat, niveau dient te worden aangesloten. Het is uiteraard wel mogelijk een compenserende voorziening te verstrekken die duurder is dan de goedkoopst compenserende voorziening, mits de aanvrager bereid is het prijsverschil uit eigen middelen te betalen. Het begrip goedkoopst compenserend geeft het college mogelijkheden tot sturen binnen het beleid.

Ad c.

Het probleem van het individu dient op grond van de wet te worden gecompenseerd. Dat individuele probleem staat dan ook centraal bij de beoordeling van de aanvraag voor een voorziening op grond van de wet.

Artikel 1.2 lid 2

Ad a.

De voorwaarden of verplichtingen gesteld in deze verordening vallen hier ook onder.

Ad b.

Algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn voorzieningen waarover een met de aanvrager vergelijkbare persoon, ook los van de beperking, zou kunnen beschikken. Deze voorzieningen hoeven niet te worden verstrekt. Dit beginsel wordt al tientallen jaren gehanteerd in de sociale wetgeving (AAW/WAO, voormalige Wet-Rea, Wvg) en heeft tot een omvangrijke jurisprudentie geleid, die is vastgelegd in de definitie van dit begrip, zoals die is opgenomen in artikel 1.1, lid 1 onder t. van deze verordening. Wat in een concreet geval algemeen gebruikelijk is, hangt dus in beginsel af van de aard van de gevraagde voorziening. Daarnaast speelt de -financiële- situatie van de aanvrager een rol, gezien in relatie tot de maatschappelijke normen op het moment van de aanvraag. Met name die financiële situatie van de aanvrager kan leiden tot een uitzondering op het beginsel dat geen algemeen gebruikelijke voorzieningen worden verstrekt. Uit de bovengenoemde jurisprudentie blijkt immers dat een dergelijke uitzondering zich voordoet als het inkomen van de aanvrager – mede ten gevolge van aantoonbare kosten ten gevolge van zijn beperking, onder het in diens situatie geldende bijstandsniveau dreigt te geraken. Een andere uitzondering is het ten gevolge van een plotseling optredende handicap moeten vervangen van zaken die nog niet zijn afgeschreven; dat zou zonder die handicap immers ook niet gebeuren.

Ad c.

In de wet is, in tegenstelling tot de situatie bij de Wet voorzieningen gehandicapten, geen specifieke bepaling opgenomen waaruit blijkt dat de compensatieplicht zich beperkt tot in de gemeente woonachtige personen, hoewel artikel 11 van de wet spreekt over ingezetenen. Dit artikel moet opgenomen worden om te voorkomen dat er aanvragen binnenkomen bij gemeenten waar de aanvrager niet woonachtig is.

Ad d.

Vervallen per 1 januari 2010

Ad e.

Het uitrustingsniveau voor sociale woningbouw is vastgesteld in het Bouwbesluit 2003. Het gaat daarbij om minimumeisen. Woonvoorzieningen die op dat uitrustingsniveau worden verstrekt, zijn in beginsel van voldoende kwaliteit; duurdere of andere voorzieningen hoeven niet te worden verstrekt. Een duidelijke begrenzing derhalve. Garages bijvoorbeeld vallen daarom niet onder dit niveau. Alleen in die gevallen dat bijvoorbeeld vanuit welstandstoezicht hogere eisen worden gesteld, kan het college hierop een uitzondering maken. Over de hiermee gepaard gaande kosten moeten in een concrete situatie afspraken gemaakt worden. Ook bij hulp bij het huishouden speelt deze bepaling een rol. Indien bijvoorbeeld aanzienlijk meer hulp wordt gevraagd vanwege het feit dat men in een grotere of meer luxe woning woont, tenzij deze woning en/of de extra voorzieningen noodzakelijk zijn op grond van de beperking, geeft deze bepaling een duidelijke grens aan.

Ad f.

In sommige gevallen gebruiken mensen al jaren voorzieningen (bijv. een particuliere hulp in het huishouden) en vragen zij na het optreden van een beperking voorzieningen aan, die in hun situatie kunnen leiden tot de conclusie dat het optreden van beperkingen geen meerkosten met zich meebrengt. Daarvoor is deze onder f. genoemde bepaling bedoeld.

Ad g.

Voor de beantwoording van de vraag wat moet worden verstaan onder redelijkerwijs te vergen medewerking kan het college aansluiting vinden bij het Protocol gebruikelijke zorg. Mantelzorg is geen redelijkerwijs te vergen medewerking.

Ad h. en i.

Onder h. wordt bedoeld op de situatie dat de aanvrager een voorziening aanvraagt nadat deze reeds door de aanvrager gerealiseerd of aangekocht is. Omdat het college dan geen mogelijkheden meer heeft de voorziening volgens het vastgestelde beleid te verstrekken, noch anderszins invloed heeft op de te verstrekken voorziening, kan in deze situatie de voorziening worden geweigerd.

Bijvoorbeeld nadat het college een beslissing over de aanvraag voor een woningaanpassing heeft genomen mag een aanvang worden gemaakt met de werkzaamheden. Pas op dat moment heeft het college alle op de aanvraag betrekking hebbende gegevens beoordeeld en op grond hiervan een besluit genomen over de te treffen voorziening.

Door deze regeling wordt voorkomen dat een voorziening waar vroegtijdig mee is begonnen uiteindelijk niet overeenstemt met hetgeen het college als goedkoopst compenserende voorziening beschouwt. Het college kan dan ook factoren mee laten wegen die buiten de woonruimte van de aanvrager gelegen zijn, zoals een beschikbare aangepaste of goedkoop aan te passen woning elders, of een losse woonunit, waardoor een woningaanpassing wellicht niet noodzakelijk is.

Pas nadat het college een positieve beschikking voor een verhuiskostenvergoeding heeft gegeven, komt een aanvrager hiervoor in aanmerking. Pas nadat advies is verkregen en de gemeente een afweging heeft gemaakt welke oplossing het meest compenserend is kan de aanvrager tot verhuizen overgaan. Met deze voorwaarde wordt tevens voorkomen dat de gemeente achteraf, nadat de aanvrager reeds is verhuisd, met een claim voor een verhuiskostenvergoeding geconfronteerd wordt. In bepaalde gevallen kan het echter nodig zijn dat de aanvrager snel moet beslissen omdat de woning anders aan een andere woningzoekende wordt toegewezen. In deze of andere urgente gevallen is het verkrijgen van toestemming van het college ook voldoende. Maar in alle gevallen dient de aanvrager voorafgaand aan de verhuizing schriftelijk toestemming van de gemeente te hebben verkregen. Het hoeft hier uiteraard niet te gaan om de feitelijke verhuizing, maar om een situatie waarin men bepaalde onomkeerbare stappen heeft gezet die in de regel voorafgaan aan een verhuizing, zoals het sluiten van een koop- huur- of erfpachtovereenkomst inzake de te betrekken woning.

Onder i. wordt in dit artikel aangegeven dat de aanvraag geweigerd kan worden als het gaat om een vergoeding of verstrekking die reeds eerder heeft plaatsgehad, terwijl het de aanvrager verwijtbaar is dat het middel verloren is gegaan, bijvoorbeeld door roekeloosheid of verwijtbare onachtzaamheid, dus niet indien de aanvrager geen schuld treft. Indien een ander aansprakelijk is voor het verloren gaan, dient bekeken te worden of het mogelijk is deze derde door de aanvrager hiervoor aansprakelijk te doen stellen om zodoende de kosten te kunnen verhalen. Indien in een woning een verstelbare keuken of een andere dure voorziening is aangebracht heeft dit gevolgen voor de te verzekeren waarde van de opstal. Dit risico dient in de opstalverzekering gedekt te worden. Indien bijvoorbeeld bij brand blijkt dat de woning onvoldoende verzekerd is, dan kan op dat moment geen beroep op deze verordening worden gedaan.

Ad j.

Deze afwijzingsgrond is afkomstig uit de verordening voorzieningen gehandicapten. Een uit de wet voortvloeiende verbintenis is bijvoorbeeld de verbintenis uit onrechtmatige daad (artikel 6:162 van het Burgerlijk Wetboek).

Ad k.

Indien er geen duidelijkheid bestaat over de wijze van financiering van het niet door de voorziening gedekte deel van de kosten staat het niet vast dat de voorziening daadwerkelijk getroffen kan worden. Het mag duidelijk zijn dat er in dat geval geen voorziening wordt verleend.

Hoofdstuk 2. Vorm van de te verstrekken individuele voorzieningen

Artikel 2.1 lid 1 + 2

De in artikel 6 van de wet genoemde verplichting om bij een aanspraak op een individuele voorziening de keuze te bieden tussen een persoonsgebonden budget en een naturaverstrekking, is niet absoluut. Er kunnen overwegende bezwaren bestaan om niet over te gaan tot verstrekking van een persoonsgebonden budget. Het college stelt regels om af te wegen in welke gevallen er sprake is van bezwaren van overwegende aard, die reden zijn om geen persoonsgebonden budget te verstrekken.

Artikel 2.2

Het doel van deze bepaling is het vastleggen van de rechten en plichten van het college en de aanvrager. Deze bepaling ziet op de situatie waarin het college een derde inschakelt voor verstrekking van naturavoorzieningen en deze derde eigenaar blijft van de te verstrekken voorziening of wanneer het college een derde inschakelt voor het verlenen van zorg.

Als een voorziening in eigendom wordt verstrekt is uiteraard geen dergelijke overeenkomst nodig.

Artikel 2.3

Om te waarborgen dat de verstrekte financiële tegemoetkoming wordt besteed aan een noodzakelijke voorziening, en niet aan zaken die los staan van de doelen die met de wet worden beoogd, kunnen bij beschikking voorwaarden worden verbonden aan de verstrekking van een tegemoetkoming op grond van de wet. Deze bepaling, die moet worden gezien in relatie tot de bepalingen uit hoofdstuk 7 van deze verordening, biedt daartoe de mogelijkheid.

Artikel 2.4

Het persoonsgebonden budget dient gezien te worden als een manier waarop een toegekende voorziening wordt verstrekt.

De onder lid 1, onder a., van dit artikel genoemde bepaling spreekt dan ook voor zich en sluit aan op de bepalingen in artikel 6 en 6a van de wet. Hierin is vastgelegd dat alleen bij toekenning van individuele voorzieningen in beginsel de keuze voor een toereikend en (met een naturavoorziening) vergelijkbaar persoonsgebonden budget moet worden geboden. Algemene voorzieningen vallen niet onder deze eis.

Onder b. is bepaald dat de hoogte van het persoonsgebonden budget is gekoppeld aan de tegenwaarde van de te verstrekken goedkoopst compenserende voorziening. Er moet immers een referentiebedrag zijn, waarop het persoonsgebonden budget kan worden gebaseerd. "Goedkoopst compenserend" is een objectief vaststelbaar referentiepunt. Uitzondering op laatstgenoemde regel is het persoonsgebonden budget voor de vergoeding van een arbeidsverhouding als bedoeld artikel 5 lid 1 van de Wet op de loonbelasting 1964, zoals dat per 1 januari 2010 wordt opgenomen in de wet. Deze vergoeding kan immers naar zijn aard niet worden gerelateerd aan de kosten van een naturavoorziening. Voorts kan een aanvullend bedrag worden vastgesteld voor de instandhoudingskosten van de voorziening en/of administratieve ondersteuning door bijv. de Sociale Verzekeringsbank. Voor de diverse soorten voorzieningen zal de omvang van het te verstrekken bedrag worden ingevuld in het Besluit nadere regels.

Lid 1, onder c. bepaalt dat het college de omvang van een persoonsgebonden budget bepaalt. Het zal immers gaan om een veelheid van verschillende persoonsgebonden budgetten voor verschillende

voorzieningen. Daarbij zullen, ter bevordering van de rechtsgelijkheid, eenduidige richtlijnen noodzakelijk zijn. Invulling van deze richtlijnen vindt plaats in het Besluit nadere regels en de onderliggende beleidsregels.

Verder is onder d. bepaald dat er, om misverstanden zoveel mogelijk te voorkomen, een overeenkomst wordt getekend omtrent de voorwaarden waaronder het persoonsgebonden budget wordt verstrekt.

Lid 2 bepaalt dat in elk geval de belangrijkste aspecten van het persoonsgebonden budget in de toekenningsbeschikking worden vastgelegd. Het gaat om de omvang ervan (de hoogte van het budget), maar het kan ook gaan om de periode waarover het wordt toegekend. Het spreekt voor zich dat dergelijke beschikkingen uiterst zorgvuldig worden geformuleerd.

In lid 3 is neergelegd de algemene eis dat er een programma van eisen wordt vastgesteld, waarin wordt aangegeven aan welke eisen de met het persoonsgebonden budget te verwerven voorziening moet voldoen. Het programma van eisen is dus een belangrijk document; als niet aan het programma van eisen wordt voldaan kan dat gevolgen hebben voor de afrekening van het toegekende budget.

Lid 4 regelt tenslotte de feitelijke betaling van het persoonsgebonden budget. Over de wijze waarop de betaling plaatsvindt kunnen door het college nadere regels worden gesteld. Gedacht kan worden aan betaling in termijnen, bijvoorbeeld bij hulp bij het huishouden of in situaties waarin er twijfels zijn over het budgetbeheer. Zo kunnen financiële risico's voor de gemeente worden beperkt en worden aanvragers minder snel geconfronteerd met hoge terugvorderingbedragen.

De gemeente is zelf verantwoordelijk voor de rechtmatige en doelmatige besteding van gelden op grond van de wet en heeft ook zelf de bevoegdheid om vast te stellen in hoeverre er wordt gecontroleerd of aanvragers hun persoonsgebonden budget besteden conform de toekenningsvoorwaarden. Het is dus aan de raad en het college om te bepalen hoe die controle plaatsvindt en daarbij de afweging te maken tussen volledige controle en steekproefsgewijze controle.

In lid 5 en 6 is de steekproefsgewijze controle opgenomen, waarbij een bepaald gedeelte van de toegekende persoonsgebonden budgetten wordt gecontroleerd via het opvragen van gegevens bij de budgethouders. Mocht uit de controle blijken dat er aanleiding is het toegekende persoonsgebonden budget van de budgethouder terug te vorderen, dan dient de in hoofdstuk 7 genoemde procedure te worden gevolgd.

Artikel 2.5

Artikel 15 van de wet biedt de mogelijkheid bij verstrekking van een individuele voorziening (met uitzondering van een financiële tegemoetkoming) of een persoonsgebonden budget een eigen bijdrage te vragen. Artikel 19 van de wet biedt de mogelijkheid de hoogte van financiële tegemoetkomingen af te stemmen op het inkomen van degene aan wie maatschappelijke ondersteuning wordt verleend: het zogeheten eigen aandeel. In dit artikel stelt de raad vast van deze mogelijkheid gebruik te maken, zoals opgedragen in artikel 15 lid 1 van de wet. Bovendien wordt bepaald dat de wijze waarop dit wordt uitgevoerd door het college in het Besluit nadere regels wordt vastgelegd. De raad heeft hierbij ingevolge de Algemene Maatregel van Bestuur de mogelijkheid binnen de grenzen die de Algemene Maatregel van Bestuur stelt de verschillende bedragen vast te stellen. De diverse bedragen worden in het Besluit nadere regels opgenomen.

Het is de bedoeling van de wetgever geweest dat bij aanvragen door of ten behoeve van personen jonger dan 18 jaar geen eigen bijdragen, maar ook geen eigen aandeel verschuldigd is. Hoewel dit

ten aanzien van het eigen aandeel niet als zodanig is geformuleerd, ligt het voor de hand hierin één lijn te trekken.

Hoofdstuk 3. Hulp bij het huishouden

Artikel 3.1

In artikel 4 lid 1 van de wet wordt het college opgedragen om voorzieningen aan te bieden ter ondersteuning van het voeren van een huishouden. In deze verordening wordt dit onderdeel opgesplitst in twee onderdelen. In hoofdstuk 3 van deze verordening gaat het om de voorziening “hulp bij het huishouden”, in hoofdstuk 4 om “woonvoorzieningen”. Bij het interpreteren van het begrip “voeren van een huishouden” is er van uitgegaan dat een persoon pas behoefte kan hebben aan hulp bij het huishouden indien dat huishouden in een voor hem geschikte woning is gesitueerd. Vandaar dat de onder de Wet voorzieningen gehandicapten bestaande woonvoorzieningen onder dit begrip zijn gebracht.

Onder de AWBZ werd gesproken van de functie huishoudelijke verzorging. Om aan te geven dat onder de Wmo sprake is van een eigen begrip wordt in deze verordening het begrip ‘hulp bij het huishouden’ geïntroduceerd.

Hulp bij het huishouden kan in drie vormen als voorziening worden aangeboden. In lid 1, onder a. wordt de algemene voorziening genoemd; een snelle en eenvoudige dienstverleningsoplossing zonder veel administratieve rompslomp voor gemeente en aanvrager. Gedacht moet worden aan vormen van direct beschikbare hulp bij het huishouden vanuit bijvoorbeeld een wijksteunpunt, met name voor eenvoudige werkzaamheden, al dan niet op basis van een kortdurende hulpbehoefte. Het betreft hier een nieuwe activiteit en het is aan een gemeente om te bezien of zij deze vorm van hulp bij het huishouden in hun verstrekkingenpakket wil opnemen. Lid 1 onder a. biedt hiertoe een kapstok.

Onder b. wordt de hulp bij het huishouden in natura genoemd. Ook hier gaat het om een vorm van persoonlijke dienstverlening, net als bij de onder a. genoemde vorm. Het verschil zit echter in de toekenningsprocedure, die meer op de persoon is afgestemd, en in de regel meer geschikt zal zijn voor de zwaardere en langduriger behoefte aan hulp.

Onder c. is genoemd het persoonsgebonden budget voor hulp bij het huishouden. Met dit PGB moet de aanvrager zelf hulp inhuren.

Lid 2 biedt de mogelijkheid om nadere regels te stellen, zoals de vormen waarin de hulp bij het huishouden in natura kan worden verstrekt, maar ook de voorwaarden die verbonden worden aan het toekennen van een persoonsgebonden budget en de bedragen die in de vorm van een persoonsgebonden budget ten behoeve van hulp bij het huishouden worden verstrekt.

Artikel 3.2

In dit artikel wordt geregeld onder welke basisvoorwaarden men gebruik kan maken van een algemene voorziening voor hulp bij het huishouden, indien deze in de gemeente voorhanden is. In aanmerking komen in eerste instantie personen met een aantoonbare beperking ten gevolge van ziekte of gebrek. Verder komen in aanmerking mantelzorgers in het kader van de zogenaamde ‘respijtzorg’, dat wil zeggen dat de noodzaak aanwezig is om mantelzorgers te ontlasten. Nota bene: het is daarbij niet de bedoeling van de wetgever dat het huishouden van de mantelzorgers wordt overgenomen, maar overname van het huishouden van degene die de mantelzorg ontvangt is wel degelijk mogelijk.

Algemeen aangeboden hulp bij het huishouden is in de vorm van een primaat in deze verordening neergelegd. Dat houdt in dat in eerste instantie wordt bezien of deze vorm van hulp bij het huishouden het probleem op compenserende wijze kan oplossen.

Als de in het vorige lid genoemde algemene voorziening onvoldoende compenserend is of niet aanwezig is, komt de individuele voorziening voor hulp bij het huishouden aan de orde. Lid 2 moet dus in samenhang met lid 1 worden gelezen. De individuele voorziening kan bestaan uit een voorziening in natura of uit een persoonsgebonden budget. Het college bepaalt wanneer iemand voor een persoonsgebonden budget in aanmerking kan komen. Deze criteria zijn vastgelegd in het Besluit nadere regels.

Artikel 3.3

Bij het vaststellen van de aanspraak op hulp bij het huishouden wordt allereerst bezien of en in hoeverre eventueel andere personen binnen de leefeenheid zelf de problemen kunnen oplossen. Deze ontwikkeling is al onder de AWBZ-indicatiestelling in gang gezet vanaf het midden van de jaren '90 van de vorige eeuw. Voorzover de ondervonden problemen door middel van dergelijke gebruikelijke zorg kunnen worden opgelost, is er geen aanspraak op hulp bij het huishouden. In het door het college vast te stellen Besluit nadere regels wordt bepaald hoe er rekening wordt gehouden met gebruikelijke zorg bij het vaststellen van een aanspraak op een voorziening voor hulp bij het huishouden.

Uit de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep blijkt dat een beroep op gebruikelijke zorg hoge eisen stelt aan het onderzoek dat aan een besluit voorafgaat. Indien het verstrekkingenbeleid dit bepaalt zullen bijvoorbeeld de betreffende huisgenoten gehoord moeten worden. Ook de zogenaamde dreigende overbelasting zal nauwkeurig onderzocht dienen te worden, waarbij het oordeel van een adviserend arts vaak niet zal kunnen ontbreken.

Artikel 3.4

Het betreft hier een uitzondering op de hoofdregel dat een voorziening langdurig noodzakelijk dient te zijn. Een voorbeeld van een geval waarin er geen langdurige noodzaak is, is het geval van revalidatie na een ziekenhuisopname.

Artikel 3.5

In de AWBZ werd tot de invoering van de wet geïndiceerd in klassen. Klassen zijn te vergelijken met standaardporties. Elke klasse is gekoppeld aan minimaal en een maximaal aantal uren per week binnen een vaste bandbreedte. Indien men bijvoorbeeld een indicatie heeft voor 1,5 uur hulp, wordt men ingedeeld in klasse 1. Mocht de behoefte aan hulp van de aanvrager enigszins stijgen of dalen binnen de bandbreedte van de toegekende klasse, dan hoeft daarvoor niet opnieuw geïndiceerd en beschikt te worden. Voor de gemeente is dat een administratief voordeel, voor aanvragers ook. Zolang de objectief vastgestelde behoefte echter binnen de bandbreedte blijft, is er sprake van een toereikende voorziening. Aan de thuiszorgaanbieder die de hulp 'in natura' uitvoert in de thuissituatie van de klant, is de (contractuele) opdracht meegegeven om de hulp zo efficiënt mogelijk uit te voeren. De onderkant van de bandbreedte van de toegekende klasse is in principe het referentiepunt.

Voor zover hulp bij het huishouden nodig is die klasse 6 overstijgt, is het mogelijk additionele uren aan deze hoogste klasse toe te voegen. Dit is geregeld in lid 2. In het Besluit nadere regels wordt door het college jaarlijks het daarbij passende uurbedrag vastgelegd.

Artikel 3.6

Deze bepaling spreekt voor zich en sluit nauw aan op de keuze voor het werken met klassen, genoemd in artikel 3.5. Jaarlijkse vastlegging houdt verband met prijsindexering, zoals genoemd in artikel 8.3.

Artikel 3.7
Vervallen per 1 juni 2012.

Hoofdstuk 4. Woonvoorzieningen

Artikel 4.1

Lid 1 bepaalt dat de woonvoorziening kan worden verstrekt in vier hoofdvormen:

- Ad a. de algemene woonvoorziening. Hierbij moet worden gedacht aan een mogelijkheid om snel oplossingen voor vaak minder complexe woonproblemen te krijgen. Te denken valt aan klussendiensten, snel beschikbare voorzieningen uit depot en mogelijk andere, nog te ontwikkelen voorzieningen;
- Ad b. - een woonvoorziening in natura. Dergelijke woonvoorzieningen worden niet in de vorm van financiële tegemoetkoming -op individuele basis- verstrekt, bijvoorbeeld de losse tillift of een douchestoel;
- Ad c. het persoonsgebonden budget, bijvoorbeeld een verhuiskostenvergoeding;
- Ad d. de financiële tegemoetkoming voor woningeigenaren die niet zelf huren en soms ook rechtspersoon zijn. Deze financiële tegemoetkoming wordt genoemd in artikel 7 lid 2 en artikel 19 van de wet.

Lid 2 en 3 bepalen dat in eerste instantie zal worden gezien of een probleem bij het normale gebruik van de woning (de zogenaamde “elementaire woonfuncties”) kan worden opgelost met een algemene voorziening. Deze voorziening heeft voorrang bij het zoeken naar een oplossing voor een voor de wet relevant woonprobleem, dus een probleem bij het normale gebruik van de woning, zie de toelichting op het amendement dat leidde tot artikel 4 van de wet (amendement Miltenburg c.s., 30 131, nr. 65). Als een algemene voorziening niet volstaat als oplossing ofwel niet aanwezig is in de gemeente, moet het probleem middels een individuele voorziening worden opgelost; dat kan zijn een woonvoorziening in natura, een persoonsgebonden budget of een financiële tegemoetkoming.

Lid 4 bepaalt dat een woonvoorziening, en dus ook een verhuiskostenvergoeding, volgens de Wvg-jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep, alleen bedoeld is voor situaties waarin de ondervonden problemen in direct oorzakelijk verband staan met bouwkundige of woontechnische aspecten van de te verlaten woning zelf. Omgevingsfactoren als lawaai, stank, onveiligheidsgevoelens, overlast et cetera zijn dus niet van belang. Deze algemene eis uit de Wvg-jurisprudentie is daarom opgenomen in lid 3 van dit artikel

Artikel 4.2

Lid 1 onder a.

Het college kan besluiten om een tegemoetkoming te verstrekken in de verhuis- en inrichtingskosten, indien verhuisd wordt naar een aangepaste of een goedkoper aan te passen woning dan de reeds bewoonde woning. Het college maakt de afweging tussen verstrekking van een tegemoetkoming in de verhuiskosten en een woningaanpassing. Een woonvoorziening, en dus ook een verhuiskostenvergoeding is, volgens de Wvg-jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep, alleen bedoeld voor situaties waarin de ondervonden problemen in direct oorzakelijk verband staan met bouwkundige of woontechnische aspecten van de te verlaten woning zelf. Omgevingsfactoren als lawaai, stank, onveiligheidsgevoelens, overlast et cetera zijn dus niet van belang.

Uitgangspunt van het gemeentelijk beleid is ook dat zo goed mogelijk gebruik wordt gemaakt van de voorraad reeds aangepaste woningen in de gemeente.

Ad b en c.

Een bouwkundige of woontechnische woningaanpassing is een aanpassing van de woning zelf, ter compensatie van de problemen die in de woning spelen ten aanzien van de bewoner met een beperking. Onder een woonvoorziening waarbij geen sprake is van een ingreep van bouw- of woontechnische aard zal in de praktijk met name een persoonsgebonden budget voor woningsanering i.v.m. CARA/COPD verstaan worden. Ook kan onder deze categorie worden begrepen hulpmiddelen voor baden, wassen en douchen welke niet nagelvast aan de woning zijn bevestigd, alsmede mobiele patiëntenliften. Deze laatste twee categorieën roerende woonvoorzieningen kunnen ook in de vorm van een voorziening in natura worden verstrekt, bijvoorbeeld in bruikleen of huur, zodat hergebruik mogelijk is.

Ad d.

Het gaat hier om kosten die regelmatig moeten worden gemaakt en relatief hoog zijn ten aanzien van verstrekte voorzieningen die meestal elektrisch beweegbaar/bedienbaar zijn en waar om die reden slijtage kan optreden waardoor de veiligheid van het gebruik van de voorziening in het geding kan komen. Er wordt hier voornamelijk gedacht aan trapliften, automatische deuropeners en (elektrisch) beweegbare keukens.

Ad e.

In die gevallen waarin de ondersteuningsbehoevende tijdens het aanbrengen van de voorzieningen niet in de woning kan blijven wonen en om deze reden tijdelijk naar een andere woonruimte moet uitwijken, en in die gevallen waarin de ondersteuningsbehoevende tijdens het aanbrengen van de voorzieningen in de nieuwe woning nog in de te verlaten woning moet blijven wonen of tijdelijk naar een andere woonruimte moet uitwijken, kan voor de periode dat hij dubbele woonkosten heeft, een vergoeding in de dubbele woonlasten worden verleend. Tot verlening van een voorziening voor tijdelijke huisvesting kan worden overgegaan in die gevallen dat die huisvesting en de kosten daarvan noodzakelijk zijn. Het moet dan ook redelijkerwijs buiten de mogelijkheden van de ondersteuningsbehoevende liggen om te voorkomen dat er dubbele woonlasten opgebracht moeten worden. Het maximale bedrag per maand is gelijk aan de maximum huurgrens van de Wet op de huurtoeslag.

Zie verder ook het gestelde bij artikel 4.3 lid 6.

Ad f.

Door de eigenaar van de woning een voorziening voor huurderiving te verlenen kan bevorderd worden dat de aangepaste woonruimte beschikbaar blijft voor een ondersteuningsbehoevende. Het normale risico van leegstand blijft voor rekening en risico van de eigenaar. Daarom kan het college geen voorziening voor huurderiving verlenen over de eerste maand van huurderiving. Het maximale bedrag per maand is gelijk aan de maximum huurgrens van de Wet op de huurtoeslag.

Zie verder ook het gestelde bij artikel 4.3 lid 7.

Ad g.

Omdat met de Wet maatschappelijke ondersteuning niet wordt beoogd om het inhoudelijke beleidsterrein ten opzichte van de vervallen Wet voorzieningen gehandicapten te verbreden, noch om dat te versmallen, is de uitruimte als woonvoorziening opgenomen. Een uitruimte is een ruimte die op basis van het vervallen artikel 1, lid 1, onder e. van de Wet voorzieningen gehandicapten kan worden gedefinieerd als een verblijfsruimte, waarin een persoon die tengevolge van een beperking in de vorm van een ernstige gedragsstoornis ernstig ontremd gedrag vertoont, zich kan afzonderen of tot rust kan komen. Een zeer specifieke voorziening derhalve, die alleen op basis van een specifieke noodzaak en op basis van een specifieke beperking kan worden verstrekt. Het zal in de regel gaan om een kleine, veilige en prikkelarme ruimte.

Artikel 4.3

Lid 1.

Indien aangepaste of goedkoper aanpasbare woningen beschikbaar zijn, wordt uit doelmatigheidsoverwegingen de voorkeur gegeven aan verhuizen boven aanpassen van de huidige woning van de ondersteuningsbehoevende. Al onder de Wet voorzieningen gehandicapten gold de regel dat het college een voorziening voor verhuizing en inrichting kan verlenen aan een ondersteuningsbehoevende die naar een geschikte (aangepaste) of een goedkoper dan de huidige woning aan te passen woning verhuist. Dit is het zogenaamde primaat van de verhuizing. In feite gaat het om een uitwerking van de regel dat in beginsel wordt gekozen voor de goedkoopst compenserende voorziening. De mogelijkheid tot het hanteren van het primaat van de verhuizing is onder de Wet voorzieningen gehandicapten in de jurisprudentie erkend, zij het dat wel enkele duidelijke voorwaarden zijn gesteld. In de eerste plaats moeten de financiële gevolgen van de verhuizing voor de woonlasten binnen aanvaardbare financiële grenzen vallen, een eis die ook onder de wet gesteld kan worden. Bij deze afweging worden de kosten van een voorziening voor verhuizing en inrichting (eventueel vermeerderd met de kosten van dan nog noodzakelijke voorzieningen) afgezet tegen de kosten van aanpassing van de huidige woning. Bij de afwegingen wordt ook rekening gehouden met relevante sociale omstandigheden waarin de ondersteuningsbehoevende zich bevindt. In dit verband valt te denken aan de aanwezigheid van mantelzorg. Verder moet duidelijk zijn dat de oplossing in de vorm van een verhuizing kan worden gerealiseerd binnen een uit het advies blijkende medisch verantwoorde termijn. Dat houdt dus in dat het college zicht moet hebben op de woningvoorraad om een indicatie te kunnen geven van de mogelijkheden om binnen die medisch verantwoorde termijn te kunnen verhuizen naar een geschikte aangepaste of goedkoper aan te passen woning. Ook diverse andere relevante aspecten, nader uit te werken in het Besluit nadere regels, kunnen, afhankelijk van de situatie een rol spelen bij de afweging omtrent het toepassen van het primaat van de verhuizing in een concreet geval.

Lid 4.

Geen woonvoorziening wordt verleend indien de in of aan de woning gebruikte materialen (mede) de oorzaak zijn van de ondervonden beperking, zoals bijvoorbeeld een allergie. Een uitzondering geldt indien er sprake is van niet voorziene, onverwacht optredende meerkosten waarvoor de ondersteuningsbehoevende niet heeft kunnen reserveren, bijvoorbeeld in het geval dat uit een medisch onderzoek blijkt dat de ondersteuningsbehoevende acuut lijdt aan een ziekte of gebrek (bijvoorbeeld CARA/COPD) waardoor hij zijn woning dient te saneren. In dat geval komt enkel de slaapkamer van de ondersteuningsbehoevende voor sanering in aanmerking. Aangezien kinderen in de leeftijd tot 4 jaar een groot gedeelte van de dag (kruipend, op de grond spelend) in de woonkamer doorbrengen, komt in dat geval eveneens de woonkamer voor sanering in aanmerking.

Geen woonvoorziening wordt verleend indien de ondervonden beperking het gevolg is van achterstallig onderhoud of vocht en tocht, veroorzaakt door in de woning gelegen factoren. De eigenaar van een woning (al dan niet in de sociale huursector) dient zijn woning deugdelijk te onderhouden.

Lid 6.

In die gevallen waarin de ondersteuningsbehoevende tijdens het aanbrenge van de voorzieningen niet in de woning kan blijven wonen en om deze reden tijdelijk naar een andere woonruimte moet uitwijken, en in die gevallen waarin de ondersteuningsbehoevende tijdens het aanbrenge van de voorzieningen in de nieuwe woning nog in de te verlaten woning moet blijven wonen of tijdelijk naar een andere woonruimte moet uitwijken, kan voor de periode dat hij dubbele woonkosten heeft, een vergoeding in de dubbele woonlasten worden verleend. Tot verlening van een voorziening voor tijdelijke huisvesting kan worden overgegaan in die gevallen dat die huisvesting en de kosten daarvan

noodzakelijk zijn. Het moet dan ook redelijkerwijs buiten de mogelijkheden van de ondersteuningsbehoevende liggen om te voorkomen dat er dubbele woonlasten opgebracht moeten worden. Het maximale bedrag per maand is gelijk aan de maximum huurgrens van de Wet op de huurtoeslag.

Lid 7.

Door de eigenaar van de woning een voorziening voor huurderving te verlenen kan bevorderd worden dat de aangepaste woonruimte beschikbaar blijft voor een ondersteuningsbehoevende. Het normale risico van leegstand blijft voor rekening en risico van de eigenaar. Daarom kan het college geen voorziening voor huurderving verlenen over de eerste maand van huurderving. Het maximale bedrag per maand is gelijk aan de maximum huurgrens van de Wet op de huurtoeslag.

Lid 8.

De in artikel 4.2 lid 1 onder g. genoemde uitruimte was onder de Wvg in de wet genoemd, in de Wmo is niet dat meer het geval. Omdat de Wmo de Wvg opvolgt is het nodig de uitruimte elders, namelijk in de verordening te regelen. In dit artikel is geregeld dat de uitruimte bedoeld is voor een specifieke groep gehandicapten, met specifieke problemen. Het gaat bij de uitruimte, bij wijze van uitzondering, niet om het compenseren van problemen bij het normale gebruik van de woning, maar om het tot rust komen. De uitruimte is dus geen zogenaamde snoezelkamer. De uitruimte is evenmin bedoeld om overlast voor huisgenoten te beperken.

Artikel 4.4

Onder de Wet voorzieningen gehandicapten konden gemeenten woningaanpassingen duurder dan € 20.420,- onder bepaalde voorwaarden declareren bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Onder de Wet maatschappelijke ondersteuning vervalt deze mogelijkheid en wordt een bedrag toegevoegd aan het gemeentelijk Wmo-budget via het objectief verdeelmodel. Door deze wijziging zal een groter gedeelte van de kosten voor rekening van de gemeenten komen. Als het gaat om grote aanpassingen aan huurwoningen die opnieuw kunnen worden verhuurd voor de huisvesting van mensen met beperkingen, kan de investering over een langere periode afgeschreven worden. In gevallen waarin dat niet speelt en in situaties waarin de mogelijkheid in de concrete situaties bestaat, wordt aan gebruik van een dergelijke unit voorrang gegeven middels deze bepaling.

Artikel 4.5

Een voorzieningen wordt alleen verstrekt als het woonruimten betreft die als zelfstandige woonruimte in het kader van de Wet op de huurtoeslag ook als zodanig aangemerkt worden. Een uitzondering zijn aanpassingen aan woonschepen en binnenschepen; deze komen weinig voor en worden apart geregeld in het verstrekkingenbeleid. Verder worden geen woonvoorzieningen verstrekt in (gemeenschappelijke ruimten van) woongebouwen voor ouderen of gehandicapten of voorzieningen die in dergelijke gebouwen, ook in de wooneenheden, bij nieuwbouw of renovatie zonder noemenswaardige meerkosten kunnen worden meegenomen of daar waar deze tot het minimaal te verwachten voorzieningenniveau kunnen worden gerekend. Zie hiertoe ook CRvB 03-06-2009, nr. 07/4237 WVG.

Artikel 4.6

Lid 1.

In tegenstelling tot de Wet voorzieningen gehandicapten wordt in de wet niet expliciet vermeld dat de gemeentelijke compensatieplicht alleen geldt voor de inwoners van de gemeente. Artikel 11 van de wet geeft echter wel een aanwijzing in die richting door vermelding van "ingezetenen", mede gezien het feit dat er met de wet geen inhoudelijke uitbreiding van de werking van de Wet voorzieningen gehandicapten is beoogd.

In eerste instantie geeft de gemeentelijke basisadministratie uitsluitel. Voor bepaalde gezondheidszorginstellingen geldt dat de bewoners een briefadres elders kunnen aanhouden. De gemeente waar de aanvrager van de voorziening daadwerkelijk verblijft heeft de verplichting tot compensatie van beperkingen. In het geval van AWBZ-bewoners heeft deze verplichting geen betrekking op de woonvoorzieningen. Het is noodzakelijk de zinsnede 'of zal hebben' op te nemen voor situaties waarin de aanvrager naar een andere gemeente wil verhuizen en in die gemeente een woning wil laten bouwen of aanpassen voordat deze daadwerkelijk wordt betrokken, zie ook artikel 4.7 onder b.

Lid 2, 3, 4 en 5.

Onder de Wet voorzieningen gehandicapten waren AWBZ-bewoners uitgesloten van het recht op woonvoorzieningen. Een bovenwettelijke uitzondering hierop werd door gemeenten gemaakt voor het zogenaamde bezoekbaar maken van een woonruimte voor bezoek aan de ouders of, in uitzonderlijke gevallen, familieleden, indien de ondersteuningsbehoevende in een AWBZ-instelling binnen of buiten de gemeente verblijft en regelmatig een bepaalde woning binnen de gemeente bezoekt. Deze uitzondering was gebaseerd op de verordening. Omdat met de wet niet wordt beoogd om de omvang van de onder de Wet voorzieningen gehandicapten geregelde zorgplicht in te krimpen of uit te breiden, is de optie van het bezoekbaar maken ook weer in de verordening opgenomen in dit artikel. Verdere verplichtingen dan hier genoemd in de verordening heeft de gemeente derhalve niet. Volgens vaste jurisprudentie van de CRvB kan het college ten aanzien van bezoekbaar maken nooit gedwongen worden meer dan het limitatief opgesomde te verlenen of de hardheidsclausule te gebruiken. De te verlenen woonvoorziening beperkt zich slechts tot het bezoekbaar maken van die woning omdat de ondersteuningsbehoevende daar slechts geringe tijd verblijft. "Bezoekbaar maken" wordt in de verordening daarom gelimiteerd tot het bereikbaar maken van de woonkamer en het toilet, en wordt bovendien, uit doelmatigheidsoverwegingen, in financiële zin gemaximeerd, zie lid 5.

Artikel 4.7

Om in aanmerking te komen voor woonvoorzieningen moet er een duidelijke samenhang zijn tussen de ondervonden woonproblemen en de beperking die men heeft. Aanvragen voor woonvoorzieningen die hun oorzaak vinden in andere factoren dan die beperking, kunnen worden geweigerd op grond van dit artikel.

Ad a.

Onder a. wordt de verhuizing naar een inadequate woning genoemd als weigeringsgrond voor woonvoorzieningen. Niet de ondervonden beperking, maar de verhuizing naar een niet geschikte woning is dan de voornaamste oorzaak van de ondervonden problemen. Deze bepaling heeft voornamelijk betrekking op situaties waarin men gaat verhuizen zonder specifieke reden, maar gewoon omdat men daar zin in heeft. Uitzondering in deze bepaling is de zogeheten "belangrijke reden". Daarbij moet gedacht worden aan een verhuizing vanwege samenwoning, huwelijk of het aanvaarden van werk elders of in Maastricht, en het redelijkerwijs van de aanvrager niet verwacht kan worden dat hij naar de nieuwe werkkring reist vanuit zijn huidige woning.

Ad. b.

Als een persoon met beperkingen verhuist, zal deze, in relatie tot die beperkingen, moeten zoeken naar een zo geschikt mogelijke woning. Het is niet de bedoeling dat men zo maar een ongeschikte woning kiest en vervolgens de rekening voor aanpassingen bij de gemeente indient. Met "verhuizen" wordt hier overigens niet alleen bedoeld op de feitelijke verhuizing, maar ook op alle onomkeerbare handelingen die normaal gesproken voorafgaan aan een verhuizing, zoals het tekenen van een koop-

huur- of erfpachtcontract, waarin wordt bepaald dat het gaat om een situatie waarin men in de betreffende woning “zijn hoofdverblijf heeft of zal hebben”.

Voor de toepassing van deze weigeringsgrond geldt dat ook de gemeente ervoor zal moeten zorgen zicht te hebben op de aangepaste of makkelijk aan te passen woningvoorraad, niet alleen sociale huurwoningen, maar ook in de vrije sector en zonodig het koopwoningenbestand. Daarnaast zal de gemeente haar burgers goed moeten informeren over de gang van zaken bij dit soort verhuizingen. Alleen dan kan worden gemotiveerd dat iemand al dan niet is verhuisd naar de voor zijn situatie meest geschikte woning.

Ad c.

Op basis van het feit dat voorzieningen op grond van de wet in hoofdzaak zijn gericht op het individu, worden in beginsel geen voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten van wooncomplexen verstrekt. Evenals onder de Wet voorzieningen gehandicapten gold, zijn er uitzonderingen gemaakt voor de in de verordening genoemde voorzieningen in gemeenschappelijk ruimten. De opsomming is limitatief, dat wil zeggen dat er niet meer hoeft te worden verstrekt dan er in de verordening is genoemd.

Ad d.

Onder d. wordt met name bedoeld op verhuiskostenvergoedingen; veel verhuizingen zijn als algemeen gebruikelijk te beschouwen, ook los van de beperking die men heeft. Te denken valt aan verhuizingen van het ouderlijk huis naar een zelfstandige woonruimte, verhuizing van senioren naar een kleinere woning, omdat de eengezinswoning te bewerkelijk is geworden en kinderen reeds zelfstandig wonen.

Ad e.

Verhuizingen naar AWBZ- en andere zorginstellingen leiden ertoe dat de aanvrager buiten de doelgroep van de wet valt; deze mensen kunnen immers niet meer zelfstandig participeren en hebben dus geen aanspraak op woonvoorzieningen, ook al omdat ze die onder de Wvg ook al niet hadden. Als er in de te verlaten woning geen problemen bij het normale gebruik van de woning werden ervaren, is de verhuizing naar de nieuwe woning kennelijk de oorzaak van de problemen en is men verhuisd naar een inadequate woning. In dergelijke situaties is er, evenals onder de Wet voorzieningen gehandicapten geen aanspraak op woonvoorzieningen, hetgeen al meermaals door de Centrale Raad van Beroep is bevestigd.

Ad f.

Door deze regeling wordt voorkomen dat een voorziening waar vroegtijdig mee is begonnen uiteindelijk niet overeenstemt met hetgeen het college als goedkoopst compenserende voorziening beschouwt. Het college kan dan ook factoren mee laten wegen die buiten de woonruimte van de aanvrager gelegen zijn, zoals een beschikbare aangepaste of goedkoop aan te passen woning elders, of een losse woonunit, waardoor een woningaanpassing wellicht niet noodzakelijk is.

Ad h.

Onder de Wet voorzieningen gehandicapten konden gemeenten woningaanpassingen duurder dan € 20.420,- onder bepaalde voorwaarden declareren bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Onder de Wet maatschappelijke ondersteuning vervalt deze mogelijkheid en zullen de kosten voor rekening van de gemeenten komen. Dit artikel beoogt een plafond in te stellen waarboven woonvoorzieningen niet meer gerealiseerd zullen worden, behoudens de opgenomen uitzonderingsmogelijkheid, teneinde de uitgaven aan dergelijke woonvoorzieningen beheersbaar te kunnen houden.

Ad i.

Deze afwijzingsgrond is afkomstig uit de verordening voorzieningen gehandicapten en is bedoeld voor situaties waarin gebruikte materialen voor problemen zorgen. Het is daarbij zaak onderscheid te maken tussen de constructie, waarbij een bepaald materiaal is toegepast, en de aard van het gebruikte materiaal zelf. Vocht en tocht komen in iedere woning voor. Het wegnemen hiervan valt niet onder de compensatieplicht, zoals genoemd in de wet. Dit houdt niet in dat belemmeringen die voortvloeien uit bijv. CARA niet op grond van deze wet weggenomen kunnen worden. Deze woonvoorzieningen vallen onder artikel 4.3, lid 4. Het opheffen van allergene factoren of andere problemen die hun oorzaak vinden in de aard van de in of aan de woonruimte gebruikte materialen valt niet onder de werking van de verordening.

Ad m.

Vervallen per 1 juni 2012.

Artikel 4.8

Vervallen per 1 januari 2010. Artikel is opgenomen in artikel 4.3 lid 5.

Artikel 4.9

De termijn van 12 maanden is opgenomen om te voorkomen dat onnodig lang een verplichting tot uitbetaling blijft bestaan. Het college controleert of aan de voorwaarden bij de verlening van de voorziening is voldaan. Het overleggen van een verklaring dient ertoe om te voorkomen dat iedere voorwaarde daadwerkelijk moet worden gecontroleerd. Indien later alsnog zou blijken dat niet aan alle voorwaarden is voldaan kan de verleende voorziening alsnog worden ingetrokken en eventueel worden teruggevorderd.

Artikel 4.10

Met dit artikel wordt kapitaalvernietiging voorkomen. De woningeigenaar is bij verkoop verplicht tot terugbetaling van de aanpassingskosten verminderd met de afschrijving. Daarbij geldt een lineaire afschrijving over een termijn van 10 jaar, zodat het terug te betalen bedrag jaarlijks met 10 procent daalt. De termijn van tien jaar ligt ruim beneden de in de bouwwereld algemeen gebruikelijke afschrijvingstermijn van (afhankelijk van het soort bouwwerk) 12 tot 20 jaar en is derhalve alleszins redelijk te noemen.

Lid 5 geeft de mogelijkheid om aanvullende voorwaarden te stellen aan de woningeigenaar. Hierbij kan gedacht worden de verplichting om de woningaanpassing bij de notaris te laten registreren. Via deze weg zal de notaris de gemeente op de hoogte stellen van een eventuele verkoop, waardoor de gemeente hier geen controlesysteem op hoeft te zetten.

Artikel 4.11

De verlening van een voorziening voor verhuizing en inrichting aan een persoon, die op verzoek van de gemeente, ten behoeve van een ondersteuningsbehoevende de woning ontruimt, vormt een middel om te bereiken dat er een zo groot mogelijke voorraad aangepaste woningen in de gemeente beschikbaar komt. Te denken valt aan de situatie waarin de band tussen de ondersteuningsbehoevende en de woning is verbroken (bijvoorbeeld door overlijden van de ondersteuningsbehoevende): in dit geval kan de achterblijvers – onder aanbidding van een verhuiskostenvergoeding - worden verzocht naar een andere woning te verhuizen.

Het moge duidelijk zijn dat wanneer een woning wordt vrijgemaakt, er twee maal een voorziening voor verhuizing en inrichting kan worden verleend: allereerst aan degene die de woning vrijmaakt en vervolgens aan de ondersteuningsbehoevende die naar de vrijgemaakte woning verhuist. De totaalkosten hiervan zullen een onderdeel uitmaken van de afweging in

het kader van het beginsel 'goedkoopst compenserend': de totale kosten van de twee voorzieningen voor verhuizing en inrichting (eventueel vermeerderd met de kosten van dan nog noodzakelijke voorzieningen) worden afgezet tegen de kosten van aanpassing van de huidige woning.

Artikel 4.12

Vervallen per 1 januari 2010. Artikel is opgenomen in artikel 4.3 lid 6.

Artikel 4.13

Vervallen per 1 januari 2010. Artikel is opgenomen in artikel 4.3 lid 7.

Artikel 4.14

De woonwagen wordt voor de toepassing van deze verordening als een woning gezien. De uitgangspunten en de gevallen waarin voorzieningen aan woonwagens kunnen worden aangebracht zijn in principe gelijk aan die bij andere woningen. Gezien de kenmerken van deze woonruimten is het echter nodig enkele nadere voorwaarden te stellen.

Artikel 4.15

Het woonschip wordt voor de toepassing van deze verordening als een woning gezien. De uitgangspunten en de gevallen waarin voorzieningen aan woonschepen kunnen worden aangebracht zijn in principe gelijk aan die bij andere woningen. Gezien de kenmerken van deze woonruimten is het echter nodig enkele nadere voorwaarden te stellen.

Hoofdstuk 5. Het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel

Artikel 5.1

Dit artikel geeft een overzicht van alle mogelijke vervoersvoorzieningen die op grond van deze verordening verstrekt kunnen worden. Artikel 5.2 bevat bepalingen met betrekking tot de rangorde van de voorzieningen. Aan de volgorde waarin de verschillende soorten voorzieningen in artikel 5.1 worden genoemd kunnen dus geen rechten worden ontleend.

Ad a.

De collectieve vervoersvoorziening is al bekend in de vorm van het collectief vraagafhankelijk vervoer, in Maastricht rijdend onder de naam 'Regiotaxi Wmo', zoals dat zich vanaf 1994 onder de Wet voorzieningen gehandicapten heeft ontwikkeld. Een ondersteuningsbehoevende dient ten minste in staat gesteld te worden om in zijn directe woonomgeving in aanvaardbare mate sociale contacten te onderhouden en deel te nemen aan het leven van alledag. Aan de aanwezigheid van voor de ondersteuningsbehoevende belangrijke bovenregionale contacten komt dan ook op zichzelf geen, dan wel slechts in bijzondere situaties een beslissende betekenis toe. Zie verder onder artikel 5.3 lid 3 en 4.

Naast het collectief vervoer kan ook worden gedacht aan de mogelijkheden voor het opzetten van scootmobielpools, zoals in sommige gemeenten in het land al op basis van de Wet voorzieningen gehandicapten gebeurde in verzorgingstehuizen.

Ad b.

Individuele voorzieningen in natura kunnen bestaan uit een diversiteit van vervoermiddelen, zoals reeds gebruikelijk onder de Wet voorzieningen gehandicapten. In het Besluit nadere regels wordt uitgewerkt onder welke voorwaarden men voor een bepaald soort voorziening in aanmerking komt.

Wanneer een ondersteuningsbehoevende geen gebruik kan maken van (snor-, brom-, of driewiel)fiets en maximaal slechts honderd meter kan lopen, is er sprake van uiterst beperkte mobiliteit. In zo'n geval wordt de ondersteuningsbehoevende geacht in feite voor vrijwel iedere verplaatsing buitenshuis op een, al dan niet gemotoriseerd, vervoermiddel voor de zeer korte afstand (100 tot 500 meter) te zijn aangewezen. De verlening van een scootmobiel kan dan aan de orde zijn.

Indien daartoe aanleiding bestaat kan het college een training voor het gebruik van een scootmobiel of een gesloten buitenwagen verlenen indien hij zonder deze voorziening onvoldoende in staat is aan het verkeer deel te nemen met een op grond van deze verordening verleende scootmobiel of gesloten buitenwagen.

Ad c.

Belangrijkste aanvulling ten opzichte van de Wet voorzieningen gehandicapten is het persoonsgebonden budget. De vaststelling van de hoogte van het persoonsgebonden budget door het college wordt in het Besluit nadere regels uitgewerkt (zie lid 2 van dit artikel).

Artikel 5.2

Door deze formulering is bepaald dat louter de aantoonbare beperkingen van de persoon in relatie tot de beperkingen van de bestaande vervoerssystemen bepalend zijn voor de vraag of, en zo ja in hoeverre de aanvrager in aanmerking komt voor een voorziening terzake.

Algemeen criterium om in aanmerking te kunnen komen voor een vervoermiddel is het ten gevolge van een beperking niet kunnen gebruiken van het openbaar vervoer. Die regel stamt uit de aan de Wet voorzieningen gehandicapten voorafgaande AAW en wordt in de praktijk beoordeeld door te kijken naar de loopafstand van een aanvrager (de bekende 800-metergrens).

Doordat de stads- of streekbus, bijvoorbeeld voor iemand met een functionele beperking niet toegankelijk is, heeft men recht op een vervoersvoorziening. Psychische problemen (men durft niet in een drukke bus, men is bang voor de trein) zijn daardoor in principe geen indicatie voor een vervoersvoorziening. Hier moet een compenserende voorziening getroffen worden. Deze kan wellicht beter gevonden worden buiten de wet, door middel van een therapie waardoor de blokkade opgeheven kan worden. Is in zo'n situatie de problematiek op te lossen, dan was de problematiek tijdelijk en viel deze derhalve terecht niet onder de wet, bij gebrek aan een langdurige noodzaak. Anders wordt het als blijkt dat het probleem niet therapeutisch opgelost kan worden. Dan is wel een langdurige noodzaak aanwezig en zou wel een vervoersvoorziening verstrekt kunnen worden.

Het artikel geeft verder het primaat van de algemene voorzieningen aan boven de individuele verstrekkingen. Men kan voor individuele verstrekkingen in aanmerking komen indien men door de aard van de beperking geen gebruik kan maken van een collectieve vervoersvoorziening of indien er geen algemene voorziening aanwezig is.

Individuele voorzieningen kunnen echter ook in aanvulling op het gebruik van een collectief systeem verstrekt worden. Dit is het geval wanneer het collectief systeem de vervoersbehoefte van de aanvrager die een aanspraak heeft niet volledig dekt. Dit is volgens de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep onder de Wet voorzieningen gehandicapten van bijzonder belang bij mensen die slechts zeer beperkt mobiel zijn (mensen met een loopafstand van maximaal circa 100 meter). Alleen collectief vervoer is voor deze categorie mensen geen compenserende voorziening.

Artikel 5.3

Lid 1 van dit artikel bepaalt dat bij de verlening van bepaalde vervoersvoorzieningen rekening

wordt gehouden met de individuele vervoersbehoefte, met de mate waarin collectief vervoer in die vervoersbehoefte kan voorzien, en met de mate waarin de vervoersbehoeften van echtgenoten samenvallen. Met het laatste wordt beoogd om echtgenoten niet te bevoorrechten ten opzichte van niet-gehuwden.

Wanneer, zoals lid 2 van artikel 5.3 bepaalt, echtgenoten beide gehandicapt zijn en een vervoersvoorziening behoeven, dient, in het geval dat de behoeften van de echtgenoten samenvallen, volstaan te worden met een enkele voorziening. Dit om te voorkomen dat men een vergoeding krijgt die niet in relatie staat tot de vergoeding die anderen ontvangen. Vallen de behoeften niet samen, of slechts ten dele, dan wordt twee maal een vergoeding verstrekt tot (gezamenlijk) maximaal 1,5 maal de enkele voorziening.

Lid 3.

Onder de Wet voorzieningen gehandicapten is de zorgplicht voor vervoer beperkt tot verplaatsingen in het kader van het leven van alledag in de directe woon- of leefomgeving; de wet spreekt nu in artikel 4 lid 1, onder c. over “het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel”. Dit lijkt beperkter te zijn dan de zorgplicht onder de Wet voorzieningen gehandicapten, maar aangezien met de Wet maatschappelijke ondersteuning niet is beoogd de reikwijdte van de Wet voorzieningen gehandicapten te beperken of uit te breiden, is er geen reden om aan te nemen dat alleen de letterlijk lokale verplaatsingen onder de wet zullen vallen. Vandaar dat in dit lid, conform de onder de Wet voorzieningen gehandicapten gevormde jurisprudentie, wordt uitgegaan van de eigen woon- of leefomgeving, met als uitzondering de bovenregionale zorgplicht, zoals die ook in de Wvg-jurisprudentie is omschreven. Alleen in de bijzondere situatie waarin het afleggen van bepaalde bezoeken buiten de directe woonomgeving, zoals weekendbezoeken aan de ouderlijke woning buiten de gemeente, noodzakelijk is om het ontstaan van een staat van sociaal isolement of vervreemding te voorkomen, is verlening van een bovenregionale vervoersvoorziening aan hen mogelijk. Van de buiten de regio woonachtige persoon die door de ondersteuningsbehoevende wordt bezocht, mag worden gevergd dat hij de ondersteuningsbehoevende ook komt bezoeken in de AWBZ-instelling, of in de woning. Het aandeel van de ondersteuningsbehoevende en het aandeel van degene met wie een essentieel contact wordt onderhouden, kan elk op de helft worden gesteld. Hoewel het artikellid in de praktijk met name zal worden toegepast ten aanzien van bewoners van AWBZ-instellingen, is niet uitgesloten dat het ook zal worden toegepast ten aanzien van een ondersteuningsbehoevende die niet in een AWBZ-instelling verblijft en die geen enkel sociaal contact binnen de gemeente heeft. Ook hier geldt dat van de buiten de regio woonachtige persoon die door de ondersteuningsbehoevende wordt bezocht mag worden gevergd dat hij de ondersteuningsbehoevende komt bezoeken.

Lid 4.

Onder de Wet voorzieningen gehandicapten is de zorgplicht voor vervoer beperkt tot verplaatsingen in het kader van het leven van alledag in de directe woon- of leefomgeving; de wet spreekt nu in artikel 4 lid 1, onder c. over “het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel”. Dit lijkt beperkter te zijn dan de zorgplicht onder de Wet voorzieningen gehandicapten, maar aangezien met de Wet maatschappelijke ondersteuning niet is beoogd de reikwijdte van de Wet voorzieningen gehandicapten te beperken of uit te breiden, is er geen reden om aan te nemen dat alleen de letterlijk lokale verplaatsingen onder de wet zullen vallen. Vandaar dat in artikel 26, conform de onder de Wet voorzieningen gehandicapten gevormde jurisprudentie, wordt uitgegaan van de eigen woon- of leefomgeving, met als uitzondering de bovenregionale zorgplicht, zoals die ook in de Wvg-jurisprudentie is omschreven.

Sinds maart 2002 houdt de vaste jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep onder de Wet voorzieningen gehandicapten in dat een vervoersvoorziening of een combinatie van voorzieningen

de mogelijkheid moet bieden om op jaarbasis minimaal 1.500-2.000 kilometer af te leggen. Deze jurisprudentie wordt hier vastgelegd, aangezien met de wet niet wordt beoogd de werkingssfeer van de Wet voorzieningen gehandicapten uit te breiden.

Hoofdstuk 6. Verplaatsen in en rond de woning

Artikel 6.1

Onder de Wet voorzieningen gehandicapten waren rolstoelen in de wet zelf als aparte categorie voorzieningen opgenomen. In de Wet maatschappelijke ondersteuning is dat niet het geval, maar aangezien met deze wet niet wordt beoogd het beleidsterrein ten opzichte van de voorafgaande Wet voorzieningen gehandicapten te verbreden of te versmallen, wordt de rolstoel gehandhaafd als de enige voorziening waarmee beperkingen bij het verplaatsen in en rond de woning in het kader van de wet gecompenseerd kunnen worden. Een definitie van een rolstoel is niet te geven, daarom dient hier onder het begrip “rolstoel” een rolstoel begrepen te worden zoals iedereen die kent. Deze rolstoel kan zowel handbewogen als elektrisch aangedreven zijn. Een (elektrische)trippelstoel wordt niet als rolstoel beschouwd en wordt niet op grond van de wet verstrekt. De trippelstoel valt onder de krachtens de AWBZ te verstrekken voorzieningen. Een rolstoel kan zowel worden gebruikt als een verplaatsingsmiddel voor binnen als voor buiten. Primair doel van de rolstoel is het zittend verplaatsen, omdat lopend verplaatsen, ook met op grond van andere regelingen te verstrekken voorzieningen als looprekken, rollators, wandelstokken en krukken niet of onvoldoende mogelijk is. Kosten van onderhoud en reparatie van de rolstoel vallen eveneens onder de wet.

Voorzieningen die geen verband houden met het genoemde primaire verstrekingsdoel, het verplaatsen, omdat ze nodig zijn in verband met therapeutische doeleinden, worden niet op grond van de wet verstrekt. Hierbij valt te denken aan aanpassingen voor het gebruik van zuurstofapparatuur en andere aanpassingen. Bij accessoires gaat het uiteraard alleen om medisch noodzakelijke en niet-algemeen gebruikelijke zaken. Een voorbeeld hiervan is een anti-dekubitus kussen. Vaak zullen aanpassingen tegelijkertijd met de verlening van de rolstoel worden gerealiseerd. Het kan echter ook voorkomen dat de aanpassingen aan rolstoelen afzonderlijk van de rolstoel worden aangevraagd en verleend.

Indien daartoe aanleiding bestaat kan het college een training voor het gebruik van een elektrische rolstoel verlenen. In alle gevallen geldt als voorwaarde dat de elektrische rolstoel moet zijn toegekend op basis van deze verordening

De sportrolstoel valt in het kader van deze verordening onder het begrip rolstoel. Onder de Wet voorzieningen gehandicapten was de sportrolstoel, meestal verstrekt in de vorm van een forfaitaire financiële tegemoetkoming, een bovenwettelijke voorziening die alleen op basis van de verordening werd verstrekt.

Bij artikel 6.1 is tevens gekozen voor de mogelijkheden een rolstoel in de vorm van een algemene voorziening te verstrekken als het gaat om een rolstoel voor incidenteel gebruik. Deze rolstoelen voor incidenteel gebruik hoefden onder de Wet voorzieningen gehandicapten formeel niet te worden verstrekt, hoewel dat in de praktijk wel regelmatig gebeurde.

Deze optie geeft een regeling waarbij wel incidenteel noodzakelijke rolstoelen worden verstrekt, maar dan via een algemene rolstoelvoorziening. Dit is geregeld onder a. Het betreft dan situaties waarbij soms een rolstoel nodig is, terwijl het dagelijks verplaatsen in en om de woning zonder rolstoel plaatsvindt. Het recht op een dergelijke rolstoel kan in die situaties ingevuld worden via een rolstoelpool waarop de betrokkene een beroep op kan doen. Hierdoor wordt voorkomen dat een

groot aantal rolstoelen weinig frequent wordt gebruikt. De rolstoelen uit de rolstoelpool worden daarentegen wel frequent gebruikt. Uiteraard moet het daadwerkelijk mogelijk zijn een rolstoel uit de pool te lenen. De pool moet dan ook voldoende geschikte rolstoelen op voorraad hebben. Onder b. en c. betreft het de individuele rolstoel voor dagelijks zittend gebruik, terwijl onder d. de sportrolstoel wordt genoemd.

Artikel 6.2

In dit artikel is geregeld dat een aanvrager voor een rolstoel uit een rolstoelpool in aanmerking kan komen als het gaat om incidenteel gebruik van de rolstoel, terwijl een rolstoel in natura of in de vorm van een persoonsgebonden budget verstrekt zal worden als de rolstoel voor het dagelijks zittend verplaatsen in en om de woning langdurig medisch noodzakelijk is. Geen rolstoel wordt verstrekt als hulpmiddelen als krukken, een rollator, of andere hulpmiddelen een voldoende oplossing bieden voor het verplaatsingsprobleem. Wel kan, als dit noodzakelijk is, een rolstoel verstrekt worden in aanvulling op dergelijke voorzieningen, mits het gebruik dagelijks noodzakelijk is. De nadere verstrekingscriteria worden vastgelegd in de Besluit nadere regels.

Indien de rolstoel niet noodzakelijk is voor incidenteel gebruik, maar voor dagelijks zittend verplaatsen in en om de woning kan de rolstoel verstrekt worden als voorziening in natura of als persoonsgebonden budget. Een rolstoel uit de rolstoelpool is dan immers geen compenserende voorziening.

Een sportrolstoel, in principe altijd te verstrekken als een persoonsgebonden budget, zal verstrekt worden als zonder de sportrolstoel sportbeoefening niet mogelijk is of zal zijn. Daarbij dient onder het begrip sportrolstoel uitsluitend een sportrolstoel verstaan te worden. Andere sportvoorzieningen worden niet verstrekt, evenmin als hulpmiddelen aan een sportrolstoel zoals een handbike, die alleen voor sportbeoefening, en niet voor het lokaal verplaatsen nodig is.

Artikel 6.3

Recht op een op grond van de AWBZ verstrekte rolstoel aan AWBZ-bewoners bestaat alleen indien de AWBZ-bewoner zowel de AWBZ-functie “verblijf”, als de functie “behandeling” geniet in één en dezelfde erkende AWBZ-instelling. Als een AWBZ-bewoner niet aan deze voorwaarde voldoet, is er ook geen recht op een AWBZ-rolstoel, en zal er door de gemeente een rolstoel moeten worden verstrekt op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Onduidelijkheid kan ontstaan, wanneer een instelling met alleen erkenning voor de AWBZ-functie “verblijf” (bijvoorbeeld een verzorgingshuis) de AWBZ-functie “behandeling” als het ware inkoop bij een voor die functie wél erkende instelling. Het “verzorgingshuis met verpleegafdeling” is een veelvoorkomende situatie, waarin in de instelling wél beide AWBZ-functies kunnen worden “genoten”, maar de instelling zelf geen erkenning heeft voor beide AWBZ-functies, maar alleen voor de functie “verblijf”. Het gevolg is dat er geen recht op een AWBZ-rolstoel bestaat in een dergelijke situatie, juist omdat beide functies op die verpleegafdeling niet door één en dezelfde erkende AWBZ-instelling worden verzorgd, maar door twee verschillende AWBZ-instellingen, waarbij de ene instelling gebruik maakt van de erkenning van de andere instelling.

Hoofdstuk 7. Het verkrijgen van voorzieningen en het motiveren van besluiten

De aanvraagprocedure wordt in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) geregeld, met name in hoofdstuk 3, Algemene bepalingen over besluiten, en hoofdstuk 4, Bijzondere bepalingen over

besluiten. Al hetgeen in de Awb is geregeld, hoeft niet meer in de verordening te worden geregeld. Vandaar dat het procedurele deel van de verordening zeer beperkt kan blijven.

Artikel 7.1

In artikel 4:1 van de Awb is bepaald dat een aanvraag tot het geven van een beschikking schriftelijk wordt ingediend, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald. Dat betekent dat er altijd een eerste handeling van de kant van de aanvrager noodzakelijk is: er moet eerst een aanvraag worden ingediend. Een persoon uit de doelgroep van deze wet kan dus niet verwachten dat vanuit de gemeente op eigen initiatief iets in zijn of haar richting wordt ondernomen. In dit artikel is bepaald dat de aanvraag plaats dient te vinden op een daartoe beschikbaar gesteld aanvraagformulier. De aanvraag in het kader van de wet die niet op het beschikbaar gestelde aanvraagformulier is ingediend, kan echter niet zonder meer buiten behandeling worden gelaten. De Algemene wet bestuursrecht bepaalt immers dat de aanvraag in ieder geval naam en adres van de aanvrager en een aanduiding van de beschikking die gevraagd wordt, dient te bevatten en verder ondertekend moet zijn. Jurisprudentie leert dat een ondertekend formulier, dat overigens niet is ingevuld, geaccepteerd dient te worden als de overige benodigde bescheiden daarbij zijn gevoegd. Het ligt voor de hand in een dergelijke situatie te verzoeken om aanvulling van de gegevens. Als de gemeente daar de mogelijkheid toe kent kan een aanvraag ook elektronisch worden ingediend.

Over het algemeen zal een aanvraag ingediend worden bij de gemeente waar de aanvrager zijn hoofdverblijf heeft. Een uitzondering hierop is geregeld in artikel 19. Voor groepen personen die geen vaste woonplaats hebben (zoals schippers van binnenvaartschepen en kermisexploitanten) geldt dat zij hun aanvraag indienen bij de gemeente waar zij staan ingeschreven of een briefadres hebben.

Artikel 7.2

Op basis van het amendement-Mosterd c.s. (kamerstuk nr. 30 131-54) is in artikel 5, lid 2, onder a. van de wet opgenomen dat de gemeenteraad bij verordening regels moet vaststellen omtrent de wijze waarop de toegang tot individuele voorzieningen in samenhang met voorzieningen op het gebied van wonen en zorg als bedoeld in de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten is geregeld. Gezien de toelichting op dit amendement, waarbij is vermeld dat lid 2, onder a. ertoe strekt dat “de gemeente bepaalt hoe achter één loket de samenhang van toegang tot voorzieningen krachtens deze wet met toegang tot zorgvoorzieningen krachtens de AWBZ of toegang tot voorzieningen op het gebied van wonen is geregeld”, wordt bedoeld op de zogenaamde één-loketgedachte. Wetsbepaling en toelichting lopen echter enigszins uit elkaar, omdat in de wetsbepaling “voorzieningen op het gebied van wonen en zorg als bedoeld in de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten” gebundeld (als vallend onder de AWBZ) worden genoemd, terwijl in de toelichting op het amendement waarop de wetsbepaling is gebaseerd onderscheid wordt gemaakt tussen toegang tot zorgvoorzieningen krachtens de AWBZ en toegang tot voorzieningen op het gebied van het wonen. Verder wordt er, zoals hierboven al geciteerd, in de toelichting geen onderscheid meer gemaakt tussen raad en college, slechts “de gemeente” wordt genoemd. Praktisch gezien zal de concrete uitvoering van activiteiten in het zorgloket en de werking ervan een typische uitvoeringsactiviteit zijn, dus naar zijn aard vallen onder de verantwoordelijkheid van het college. De door de raad vast te stellen verordening beperkt zich daarom tot het aanwijzen van een loket, waarbij de nadere uitwerking daarvan via het college geregeld moet worden.

Artikel 7.3

Lid 1 onder a. en b. van dit artikel bepaalt dat het college bevoegd is de aanvrager op te roepen in persoon te verschijnen en te ondervragen op een door het college te bepalen plaats en tijdstip en te

laten onderzoeken en/of ondervragen door een of meer daartoe aangewezen deskundigen. Dit alles met de beperking dat dit in het belang moet zijn van de aanvraag.

Afdeling 3:3 van de Algemene wet bestuursrecht, geeft in een vijftal artikelen enige algemene bepalingen over (externe) advisering. Artikel 3:5 lid 1 Algemene wet bestuursrecht geeft aan dat in deze afdeling onder adviseur verstaan wordt: een persoon of college, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het adviseren inzake door een bestuursorgaan te nemen besluiten en niet werkzaam onder verantwoordelijkheid van dat bestuursorgaan.

In tegenstelling tot hetgeen er was bepaald in de Wet voorzieningen gehandicapten is in de wet niet geregeld dat er een adviseur benoemd moet worden. Advies zal in het kader van de uitvoering van de wet echter onontbeerlijk zijn. De gemeente kan één of meer adviseurs aan te wijzen om in het kader van de wet advies uit te brengen. In de verordening wordt enkel opgenomen wie de adviseur is ten aanzien van de Wmo-advisering. Men kan echter meer adviseurs in verschillende, zelfs wisselende situaties hebben, hetgeen een uitputtende vermelding onmogelijk maakt.

Het college neemt in het Besluit nadere regels op in welke gevallen advies wordt gevraagd.

De bepaling in lid 3 spreekt voor zich; het is duidelijk dat gegevens inzake de medische toestand, het inkomen, de woonsituatie en allerlei andere gegevens noodzakelijk kunnen zijn om een aanvraag te kunnen beoordelen. Er is een duidelijke praktische samenhang met lid 1 van dit artikel, inzake het gebruik van een door het college te verstrekken formulier. Door middel van gebruik van een formulier kunnen de procedures inzake de gegevensverstrekking worden gestroomlijnd.

Uiteraard moet er niet meer worden opgevraagd dan noodzakelijk is voor het nemen van een besluit op de aanvraag, zie hieromtrent ook artikel 4:3 Algemene wet bestuursrecht. Weigert de aanvrager echter de voor het nemen van het besluit noodzakelijke gegevens te verstrekken, dan rest het college niets anders dan de aanvraag volgens de procedure van artikel 4:5 Algemene wet bestuursrecht buiten behandeling te laten.

Ten aanzien van het omgaan met de – vaak privacygevoelige – gegevens moet de gemeente rekening houden met de verplichtingen die voortvloeien uit de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp).

Lid 4 geeft aan dat bij de advisering gebruik gemaakt moet worden van de zogenaamde ICF-classificatie van de Wereld Gezondheidsorganisatie. Deze bepaling is in de verordening opgenomen naar aanleiding van de toelichting op amendement 65, waarin staat “Voor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk biedt de International Classification of Functions, Disabilities and Impairments (ICF classificatie) een uniform begrippenkader dat als grondslag kan dienen om de behoefte aan voorzieningen in individuele gevallen vast te stellen.”

Mede omdat bij de indicatiestelling van de diverse functies in de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten eveneens van deze classificatie gebruik wordt gemaakt kan het gebruik van de ICF-classificatie afstemming tussen de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten en deze wet vergemakkelijken.

Lid 5 vertaalt de opdracht van artikel 26 lid 1 van de wet naar de verordening en bepaalt dat de beschikking dient te vermelden op welke wijze de genomen beschikking bijdraagt aan het behouden en bevorderen van de zelfredzaamheid en de normale maatschappelijke participatie van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.

Artikel 7.4

In dit artikel wordt het alleenrecht voor de externe advisering verleend aan de MO-zaak. In de periode 1 januari 2007 tot 1 januari 2011 lag dit alleenrecht bij het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ). Sinds 1 januari 2011 is de divisie Maatschappelijke Ondersteuning (MO) van het CIZ, die o.a. belast was met Wmo-advisering, omgezet in een zelfstandige stichting: de MO-zaak. Deze stichting blijft intensief samenwerken met het CIZ. Ook heeft de MO-zaak afspraken gemaakt met het CIZ over de levering van AWBZ-gegevens, teneinde aan de voorwaarde te (blijven) voldoen dat adviesaanvragen integraal kunnen worden beoordeeld.

Het is logisch dat het alleenrecht nu ook overgaat naar de rechtsopvolger. Door dit alleenrecht in de verordening vast te leggen, voorkomt de gemeenteraad dat een aanbestedingsprocedure moet worden gevolgd voor het verstrekken van opdrachten aan een extern adviesorgaan.

Uiteraard kunnen zich incidenteel gevallen voordoen dat de MO-zaak niet de (meest) juiste instantie is om advies te vragen (bijv. bij zeer specifieke bouwkundige adviezen). Ook kan het voorkomen dat het niet gewenst is om een advies bij de MO-zaak te vragen, bijvoorbeeld indien het college een second-opinion wenst van een andere organisatie. Lid 2 biedt deze mogelijkheid.

Artikel 7.5

In artikel 5, lid 2, onder b. van de wet is vastgelegd dat de raad in de verordening bepaalt op welke wijze de verkrijging van individuele voorzieningen samenhangend afgestemd wordt op de situatie van de aanvrager. Deze bepaling is bedoeld om, naast de toepassing van algemene bestuursrechtelijke zorgvuldigheidseisen, de inhoud van de voorzieningen zelf, vanuit cliëntperspectief, in samenhang te bezien. Evenals het genoemde in de toelichting op artikel 7.2 van deze verordening, gaat het hier naar zijn aard om uitvoeringsbeleid, vandaar de delegatiebepaling.

Artikel 7.6

Het spreekt voor zich dat wijzigingen in de situatie gemeld dienen te worden in al die gevallen dat zij van invloed zijn op de verstrekte of te verstrekken voorzieningen.

Artikel 7.8

Duidelijk is, dat verstrekking van voorzieningen gebonden is aan voorwaarden. Het is in verband met het kenbaarheidvereiste, verwoord in de passage “waarvan redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze van invloed zijn op het recht op een voorziening”, van groot belang om de beschikkingsvoorwaarden duidelijk te vermelden in een beschikking. Het is daarom raadzaam om een belanghebbende te wijzen op de voorwaarden die het recht op de voorziening met zich meebrengen. Daarnaast is het belangrijk in de beschikking ook expliciet te wijzen op de verplichting om wijzigingen in de situatie aan het college door te geven. Mocht er sprake zijn van een, om wat voor reden dan ook, ten onrechte toegekende voorziening, dan vergemakkelijkt een duidelijke formulering in de beschikking een eventuele beëindiging of terugvordering van (het recht op) een voorziening, omdat de betrokkene zich dan niet kan beroepen op onbekendheid met de feiten. Intrekking kan met terugwerkende kracht, bijvoorbeeld bij het opzettelijk verstrekken van onjuiste gegevens. Beëindiging van het recht op een voorziening is ook aan de orde bij verhuizing naar een andere gemeente en bij overlijden, en gaat in het algemeen in op het moment van of na de beschikking.

Parallel aan artikel 4:48 lid 1 onder c Awb kan het college, volgens het eerste lid, een op grond van de verordening genomen besluit geheel of gedeeltelijk intrekken indien zodanig onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt dat zo de juiste gegevens bekend waren geweest burgemeester en wethouders niet tot toekenning zouden zijn overgegaan.

Tenslotte kan een voorziening worden ingetrokken indien blijkt dat er geen gebruik wordt gemaakt van de voorziening. Dit uit doelmatigheidsoverwegingen teneinde geen kosten te hoeven maken voor met name die voorzieningen die in bruikleen worden verstrekt en dus maandelijkse huurkosten met zich meebrengen. Vooral scootmobielen blijven regelmatig ongebruikt staan. Dit lid biedt de mogelijkheid om ongebruikte voorzieningen in te trekken. Uiteraard dient voorafgaand aan dit intrekken een gedegen onderzoek te worden doorlopen en dient niet over één nacht ijs te worden gegaan.

Artikel 7.9

De wet bevat geen bepalingen omtrent terugvordering van voorzieningen, wat reden is om deze mogelijkheid op te nemen in de verordening, omdat er anders geen juridische basis is om voorzieningen terug te vorderen. Indien er, naar later blijkt, ten onrechte is uitbetaald of geleverd (voorziening in natura) is, kan het college de voorziening geheel of gedeeltelijk terugvorderen. Het besluit tot herziening van het recht op de voorziening en de daaraan gekoppelde terugvordering biedt echter geen executoriale titel, zoals bijvoorbeeld in de Wet werk en bijstand het geval is bij terugvordering. Er is wel sprake van een civielrechtelijke vordering op grond van onverschuldigde betaling waarvoor het Burgerlijk Wetboek, boek 6 artikel 203 e.v. de wettelijke basis biedt. Aan de gerechtelijke procedure zijn kosten verbonden, met name in gevallen waarin de vordering hoger is dan € 5.000,- en dus een procedure met procureurstelling bij de rechtbank noodzakelijk is. Bij lagere bedragen kan een eenvoudige dagvaardingsprocedure bij de kantonrechter gevolgd worden, zonder verplichte procureurstelling.

Het ligt voor de hand dat van de terugvorderingmogelijkheid in ieder geval gebruik wordt gemaakt indien er aan de zijde van de aanvrager sprake is van verwijtbaarheid. Wanneer deze dus bewust verkeerde gegevens heeft verstrekt, bijvoorbeeld over zijn inkomen. Ook kan terugvordering van een voorziening in natura aan de orde zijn wanneer de aanvrager in gebreke blijft zijn eigen bijdrage binnen de gestelde termijn en na aanmaning te voldoen. Het is raadzaam vooraf een inschatting te maken van de kosten en te verwachten baten, gezien de mogelijke kosten van een civielrechtelijke procedure. Daarbij moet niet alleen gekeken worden naar de kosten van inschakeling van een procureur, maar ook naar mogelijke invorderingskosten, zoals de kosten van inschakeling van een deurwaarder.

Wanneer blijkt dat een financiële tegemoetkoming of een persoonsgebonden budget binnen zes maanden na de uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor deze is verleend, kan deze betaling ook worden teruggevorderd. Het gaat hierbij om voorzieningen waarbij de uitbetaling van de tegemoetkoming of de vergoeding aan de aanschaf van de voorziening voorafgaat.

Hoofdstuk 8. Slotbepalingen

Artikel 8.1

In dit artikel wordt bepaald dat het college in bijzondere gevallen ten gunste van de aanvrager kan afwijken van de bepalingen van deze verordening, en dus niet van de in de wet zelf genoemde bepalingen. Zonodig wordt hierbij advies ingewonnen. Dit afwijken kan alleen maar ten gunste en nooit ten nadele van de betrokken persoon met beperkingen of de eigenaar van de woonruimte. Bij de woningeigenaar, bijvoorbeeld een corporatie kan gedacht worden aan een situatie waar het van belang is dat een woonruimte ook langer dan zes maanden leeg staat, omdat bijvoorbeeld bekend is dat een persoon met beperkingen voor wie de aangepaste woning uitermate geschikt is, op het punt staat om uit een revalidatiecentrum te worden ontslagen. In die gevallen kan het doelmatiger zijn om

---

een langere periode een tegemoetkoming in de huurderving te verstrekken. Verder is met nadruk gemeld: in bijzondere gevallen. Het gebruik maken van de hardheidsclausule moet beschouwd worden als een uitzondering en niet als een regel. Het college moet in verband met precedentwerking dan ook duidelijk aangeven waarom in een bepaalde situatie van de verordening wordt afgeweken.

Artikel 8.2

Deze restclausule biedt het college de mogelijkheid in alle niet-voorzien situaties te handelen naar bevind van zaken. Omdat ook deze beslissingen onderworpen zijn aan de voorgeschreven bezwaar- en beroepsprocedures, dient ook in deze gevallen de beslissing gemotiveerd genomen te worden.

Artikel 8.3

Deze bepaling, maakt het mogelijk alle bedragen, genoemd in het op de verordening gebaseerde Besluit nadere regels te indexeren. Indexering voor de meeste van de op deze verordening gebaseerde normbedragen vindt plaats volgens het CBS-prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie. De Algemene Maatregel van Bestuur zoals op 22 mei 2006 naar de Tweede Kamer gezonden bepaalt in artikel 4.5. lid 1 dat ook de bedragen van de eigen bijdragen jaarlijks aan de hand van de prijsindex voor de gezinsconsumptie worden gewijzigd bij ministeriële regeling. Het ligt voor de hand wijzigingen in bedragen in de lokale verordening tegelijkertijd hiermee door te voeren.

Artikel 8.4

Op grond van dit artikel dient het gemeentelijk beleid periodiek geëvalueerd te worden. Dat beleid omvat zowel het algemene beleid, zoals door de gemeenteraad neergelegd in de verordening, als het uitvoeringsbeleid, dat onder de bevoegdheid van het college is neergelegd in het Besluit nadere regels. Indien de evaluatie daartoe aanleiding geeft, bijvoorbeeld omdat het voorzieningenniveau te hoog of te laag blijkt te zijn, dient de evaluatie te leiden tot aanpassing van de verordening of van het Besluit nadere regels.